EXPEDITIE

Een concept en aanvullend aanbod binnen basisschool De Toermalijn

Informatiegids 2026-2027

Locatie:
Rondsel 144
4661 TS Halsteren

Bereikbaarheid:
0164 – 44 16 14
expeditie@lpsnet.nl

WELKOM OP EXPEDITIE!

Wij geloven niet in de gemiddelde mens, maar in de beste versie van jezelf. Expeditie is daarom een plek waar kinderen op avontuur gaan en meer dan kennis en vaardigheden ontwikkelen. Hier ontdekken zij zichzelf als mens, om te worden wie zij ten diepste zijn. Op Expeditie ontwikkelen kinderen kritische, creatieve en ondernemende vermogens om mee te kunnen bouwen aan een hoopvolle toekomst. Expeditie is een concept en aanvullend aanbod binnen basisschool De Toermalijn.

Wat Expeditie bijzonder maakt

- Een kind is van nature kritisch, creatief en ondernemend. Op Expeditie blijft hij dat ook én bouwt deze vermogens verder uit.
- Ons handelen in gebaseerd op de Creatieve Actie Methodologie (CAM).
- Expeditie sluit aan op de werking van de hersenen.
- *Het kind staat centraal*. We handelen daarom formatief zodat doelen, aanbod en didactiek aansluiten op de ontwikkelfase van het kind.
- Wij werken samen met ouders, experts en wetenschap.
- Dit alles in een inspirerende en uitdagende omgeving.

Hoe doen we dat?

Expeditie is zowel dagopvang (0-4) als onderwijs (4-13). Op die manier bieden we kinderen een eigen doorlopende ontwikkellijn van 0 naar 13 jaar. We starten iedere dag gezamenlijk in de eigen groep. Vervolgens gaat iedereen aan de slag vanuit zijn eigen ontwikkelplan. Dit doen we op een gepersonaliseerde manier zodat ieder kind zijn eigen pad bewandelt. We maken voortdurend een koppeling met de werkelijkheid. Weten waarom je iets leert is op Expeditie erg belangrijk. We werken vanuit het leven.

Door middel van de informatie in deze gids geven we u graag inkijk in Expeditie. Heeft u vragen, opmerkingen of suggesties? Laat het ons weten!

Team Expeditie

Nb waar gesproken wordt over ouders, wordt uiteraard ouders/ verzorgers bedoeld.

Start van Expeditie

Expeditie heeft haar deuren op 6 mei 2026 geopend. We zijn gestart met de domeinen 0-3 jaar (opvang) en 3-6 jaar. In het schooljaar 2026–2027 werken we met deze twee domeinen en bouwen we verder aan onze werkwijze en omgeving.
Vanaf het schooljaar 2027–2028 breiden we uit met het domein 6-9 jaar, zodat we stap voor stap toewerken naar een volledige ontwikkellijn van 0 tot 13 jaar.

INHOUD

1 OP EXPEDITIE 6
1.1 Onze naam 6
1.2 Opvang & onderwijs 6
1.3 Onze locatie 6
2 KERNWAARDEN EN ONZE IDENTITEIT 7
2.1 Het nieuwsgierige onderzoekende kind 7
2.2 Creatieve Actie Methodologie 7
2.3 Het aanbod sluit aan bij de werking van de hersenen 7
2.4 Een flexibel en gevarieerd dagprogramma 8
2.5 Formatief handelen 8
2.6 Samen met ouders, experts en wetenschap 8
2.7 Een inspirerende, uitdagende en natuurrijke leeromgeving 8
2.8 Domeinen 9
2.9 Mentor 9
2.10 In- en doorstroombeleid 9
2.11 Kernteam 10
3 LEREN EN ONTWIKKELING VOLGEN 11
3.1 Pedagogische basis 11
3.2 Opvoeding tot zelfstandigheid 11
3.3 Persoonlijk ontwikkelplan 11
3.4 Kindvolgsysteem en porfolio 12
3.5 Ontwikkelen met behulp van ontwikkel- en leerlijnen 12
3.6 Het nieuwsgierig, onderzoekende kind 12
3.7 Methodes en leermiddelen 12
3.8 Individueel én in groepsverband 13
4 ZORGSTRUCTUUR 14
4.1 Kinderen van 0 tot 4 jaar: 14
4.2 Kinderen van 4 tot 13 jaar: 14
4.3 Samenwerkingsverband Brabantse Wal 14
5 WERKEN IN DOMEINEN & AANBOD 20
5.1 De vier domeinen 20
5.2 Domein 0 – 3 20
5.3 Domein 3 – 6 20
5.4 Domein 6 - 9 22
5.5 Domein 9 – 13 22
5.6 Dagritme 22
5.7 Eten en drinken 22
5.8 Uitdaging en vrije keuze 23
5.9 Basiswerk 23
5.10 Projectwerk 23
5.11 Keuzewerk 23
6 HETEROGENE GROEPEN 24
6.1 Kennismaken en wennen 24
6.2 Heterogene groepen 24
6.3 Uitstapjes 25
7 INRICHTING GEBOUW EN BUITENRUIMTES 26
7.1 Binnenruimtes 26
7.2 De buitenruimtes 26

7.3 Sport- en spel 26
7.4 Bewegend leren 27
7.5 Sporthal 27
7.6 Wereldplein, rekenplein en taalplein 27
8 KWALITEIT EN OPBRENGSTEN 28
8.1 Samen Bouwen 28
8.2 Meten tevredenheid 28
8.3 Resultaten 28
8.4 Locatieplannen 28
8.5 Verzuimbeleid 28
8.6 Onderwijstijd 29
9 LERENDE ORGANISATIE 31
9.1 Ontwikkeling professionals 31
10 SAMEN ZIJN WE EXPEDITIE 32
10.1 Ouderbetrokkenheid 32
10.2 Inloop 32
10.3 Kindontwikkelgesprek 32
10.4 Feesten 32
10.5 Verjaardagen 33
10.6 Ouderportaal 33
10.7 MR en Oudercommissie 33
10.8 Evenemententeam 33
11 SOCIALE VEILIGHEID 34
11.1 Anti-pest protocol 34
11.2 Meldcode kindermishandeling 34
11.3 Grensoverschrijdend gedrag 34
12 FYSIEKE VEILIGHEID EN GEZONDHEID 36
12.1 Voornaamste risico's met grote gevolgen 36
12.2 Kinderen leren omgaan met kleine risico's 36
12.3 Kinder-EHBO en bedrijfshulpverleners 36
12.4 Registratie incidenten 37
12.5 Brandveiligheid 37
12.6 Ontruimingsplan 37
12.7 Ziekte, medicijngebruik en allergieën 37
12.8 Het binnenklimaat 37
13 PRAKTISCHE ZAKEN 38
13.1 Kleding en schoeisel 38
13.2 Kind aanmelden 38
13.3 Leerplicht/verlof 38
13.4 Ouderbijdrage 39
13.5 Verzekering 39
13.6 Vervoersbeleid 39
13.7 Hoofdluisbeleid 39
13.8 Privacy en kindgegevens 40
13.9 Klachtenregeling 40
14 BIJLAGEN 41
14.1 Dagprogramma's 41
14.2 Kwaliteitskaarten didactisch handelen 44
14.3 Leefregels 49
Begeleiden van gedrag 51
14.4 Overzicht systemen 53

14.5 Flexibele vakanties en verlof aanvraag 1

1 OP EXPEDITIE

1.1 Onze naam

Een expeditie wordt in Van Dale beschreven als ‘een wetenschappelijke onderzoekingstocht.’ In de volksmond wordt een ontdekkingsreis ook wel een expeditie genoemd. En dat is precies waar Expeditie voor staat: een ontdekkingsreis voor kinderen! Een ontdekkingsreis naar de wereld, de maatschappij en naar zichzelf. Expeditie is geen reguliere opvang of school, maar een plek waar kinderen op avontuur gaan. Expeditie is een vernieuwend concept binnen basisschool De Toermalijn, waarin opvang en onderwijs nauw samenwerken. Kinderen ontdekken de wereld en ontwikkelen meer dan kennis en vaardigheden. Naast de basisvaardigheden als rekenen en lezen, leren zij zichzelf kennen als mens. Op Expeditie ontwikkelen kinderen kritische, creatieve en ondernemende vermogens om mee te kunnen bouwen aan een hoopvolle toekomst.

1.2 Opvang & onderwijs

Expeditie wordt een plek waar kinderen van 0 – 13 jaar zich kunnen ontwikkelen. Bij de start in 2026 starten we met de leeftijd 0 tot 6 jaar. De ruimtes die Expeditie gebruikt worden ingezet voor opvang, onderwijs, ontwikkeling, ontspanning en opvoeding. De kinderen voelen zich hier veilig en vertrouwd en de inrichting en materialen passen bij hun leeftijd en ontwikkeling. Zij kunnen hier op avontuur, spelen, leren en ontspannen.

De kinderopvang (voor de kinderen van 0-3 jaar) is dagelijks geopend van 7.30 tot 18.00 uur. Het onderwijs loopt dagelijks van 08:30 tot 14:30 uur. De 3-jarigen vallen onder de Wet Kinderopvang, zij kunnen zowel gebruik maken van de dagopvang als de schooltijden. Het is voor de 3-jarigen ook mogelijk om nog geen volledige schoolweek te maken.

De pedagogisch-didactische uitwerking van het domein 3-6 is beschreven in dit kwaliteitsplan. De organisatorische vormgeving vindt plaats binnen de huidige wettelijke kaders en wordt verder ontwikkeld zodra de landelijke experimenteerregeling daarvoor ruimte biedt.

1.3 Onze locatie

Expeditie is gevestigd in Halsteren, binnen De Schans. Het betreft geen zelfstandige school, maar een innovatief onderwijs- en opvangconcept dat onderdeel uitmaakt van basisschool De Toermalijn. Zowel Expeditie als De Toermalijn zijn gehuisvest in hetzelfde gebouw en vallen onder één schoolorganisatie. De Toermalijn is verantwoordelijk voor de organisatie en de kwaliteit van het onderwijsaanbod van Expeditie. De kinderopvang valt onder de verantwoordelijkheid van LPS Kinderopvang.

De Schans is een Integraal Kindcentrum (IKC), waarin basisschool De Toermalijn en Zo Kinderopvang samenwerken aan een doorgaande ontwikkeling voor kinderen van 0 tot 13 jaar.
Door opvang en onderwijs met elkaar te verbinden, bieden we kinderen een veilige en vertrouwde omgeving waarin zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Voor kinderen vanaf 4 jaar is er voor- en naschoolse opvang bij Zo Kinderopvang. Vanaf groep 5 kunnen zij bovendien gebruikmaken van de speciale Outdoor BSO, waar natuur, bewegen en avontuur centraal staan.

2 KERNWAARDEN EN ONZE IDENTITEIT

De visie van LPS is erop gericht dat kinderen leren leven, ofwel kinderen komen tot ontwikkeling als ze worden uitgedaagd kritisch, creatief en ondernemend te zijn in een veilige omgeving. Binnen basisschool De Toermalijn krijgt dit concept vorm onder de naam Expeditie. LPS ziet Expeditie als een mooie kans om opvang en onderwijs vorm te geven zoals zij dat voor zich ziet. Een expeditie naar je eigen toekomst, waarbij kinderen hun eigen weg ontdekken. Op Expeditie word je de beste versie van jezelf. Onze kernwaarden geven richting aan al ons handelen. Of het nu gaat over de praktijk van de opvang, het onderwijs, beleidsmatige zaken of de cultuur: de kernwaarden zijn zowel leidraad als toetsing. Iedereen op Expeditie verbindt zich hieraan. We presenteren ze hier voor je:

2.1 Het nieuwsgierige onderzoekende kind

Op Expeditie werken we volgens de Creatieve Actie Methodologie (CAM) en blijft het kind nieuwsgierig en onderzoekend. Kinderen leren dat op iedere vraag meerdere antwoorden mogelijk zijn. Op Expeditie nemen kinderen deel aan onderzoeken waarin hún vragen over de wereld centraal staan. Het onderzoekend leren gebeurt op speciale leerpleinen en in de natuurrijke en inspirerende omgeving buiten de opvang/ school. De kinderen krijgen alle ruimte om actief te leren op hun eigen tempo en niveau. Ze zijn enorm betrokken en leren met veel plezier.

2.2 Creatieve Actie Methodologie

De CAM beoogt het bereiken van ‘geestelijke vrijheid’. Dit betekent dat kinderen de ruimte krijgen om hun creativiteit kwijt te kunnen en kritische vragen te stellen.
Kenmerkend voor de werkwijze bij CAM is dat de professional zich afvraagt wat het kind in de groep nodig heeft. Op basis daarvan ontwikkelt de professional zijn/ haar eigen programma. Daarbij al of niet gebruikmakend van bestaande methodes.
Kijken naar een kind is met andere woorden een essentiële vaardigheid bij CAM. Hetzelfde geldt voor “het in staat zijn om op basis van het kijken naar het kind het huidige programma te evalueren en desgewenst aan te passen, aan datgeen wat het kind op een bepaald moment nodig heeft”.

2.3 Het aanbod sluit aan bij de werking van de hersenen

Bij het ontwikkelen van het programma maakt de professional gebruik van de parameters van de CAM. Dit zijn richtlijnen voor het ontwikkelen van het programma, waardoor deze aansluiten bij de werking van de hersenen. De parameters zijn:

1. **Conceptueel denken vanuit praktische vraagstukken**
Door meerdere perspectieven op zaken gepresenteerd te krijgen welke betrekking hebben op praktische vraagstukken, worden kinderen gestimuleerd om te reflecteren, creatief te denken, en zelf keuzes te maken.
2. **Vragende werkwijze**
Door vragen te stellen worden kinderen gestimuleerd om te reflecteren, creatief te denken, en zelf keuzes te maken.
3. **Adviserende werkwijze**
Door zaken vanuit meerdere perspectieven uit te leggen en adviezen te geven wordt kennis doorgegeven.
4. **Discussiërende werkwijze**
Door de discussie aan te gaan (óók over de gegeven uitleg en adviezen) worden kinderen gestimuleerd om te reflecteren, creatief te denken, en zelf keuzes te maken.
5. **Eigen keuzes maken**
Door kinderen in staat te stellen eigen keuzes te maken (dus door geen oordelen uit te spreken) neemt de motivatie toe om te reflecteren en creatief te denken.

6. Eigen verantwoordelijkheid
Door kinderen zelf verantwoordelijk te laten zijn voor hun keuzes, en dus het eindresultaat van hun werkzaamheden, neemt de motivatie toe om te reflecteren en creatief te denken.

2.4 Een flexibel en gevarieerd dagprogramma

We starten iedere dag gezamenlijk in de eigen groep. Vervolgens gaat iedereen aan de slag vanuit zijn eigen ontwikkelplan.

Bij de 0 tot 3-jarigen sluiten we wat betreft het aanbod aan bij de ontwikkelbehoefte van de kinderen. Er wordt veel tijd ingeruimd voor vrij spel waarbij we open eind materiaal aanbieden en kinderen uitdagen om te ontdekken en experimenteren. We sluiten aan bij de thema's, door middel van het aanbieden van verschillende materialen en activiteiten waar kinderen zoveel mogelijk zelf kunnen ontdekken. Er is veel ruimte voor bewegen en risicovol spel/uitdagend spel.

Op Expeditie kennen we vanaf domein 3-6 het basiswerk, projectwerk en keuzewerk. Binnen het basiswerk besteden we ruim aandacht aan cognitieve basisvaardigheden. Dit doen we op een gepersonaliseerde manier zodat ieder kind zijn eigen pad bewandelt. Kinderen oefenen op hun eigen manier met dat wat ze nog niet kunnen. Naast het basiswerk is er projectwerk: thema's waar kinderen zelf voor kunnen kiezen. Dit projectwerk doen ze samen met anderen. Dan is er nog de mogelijkheid om als keuzewerk zelf iets te onderzoeken waar je graag meer over wilt weten.

2.5 Formatief handelen

Toetsen als proefwerken kennen we op Expeditie niet. Onze professionals geven wél de hele dag door feedback. Volgens de pedagogische richtlijnen is het geven van feedback een vorm van formatieve toetsing (wat weet het kind wel en wat nog niet?). Wij geven geen cijfers en rapporten zijn er niet. De ontwikkeling van het kind wordt in een portfolio vastgelegd.

2.6 Samen met ouders, experts en wetenschap

Kinderen, ouders, professionals, experts en wetenschap geven samen betekenis aan Expeditie. Wij vinden het belangrijk dat iedereen wordt uitgenodigd om waarde toe te voegen aan de gemeenschap als geheel. Zo creëren we samen een rijke en inspirerende leeromgeving voor kinderen.
Dit kunnen wij niet alleen. Daarom nodigen we opvoeders uit om hun kennis, talenten en vaardigheden actief in te zetten en zo bij te dragen aan de ontwikkeling van de kinderen. Samen weten en kunnen we immers meer dan alleen.
Ook de wetenschap speelt hierin een belangrijke rol. Vanaf de beginfase is zij betrokken bij de ontwikkeling van Expeditie. Door intensieve samenwerking tussen experts uit verschillende vakgebieden zorgen we ervoor dat ontwikkeling vakoverstijgend en samenhangend vorm krijgt.

2.7 Een inspirerende, uitdagende en natuurrijke leeromgeving

We willen een ontwikkelomgeving realiseren waarbij we gebruik maken voor natuurlijke materialen, open eind materiaal en passief speelgoed (geen batterijen nodig). Ook in de buitenruimte is de mogelijkheid om te ontdekken in een natuurlijke omgeving. De binnen- en buitenruimte is zo ingericht dat kinderen zelfstandig op ontdekking kunnen gaan, zodat zij zich op hun eigen tempo kunnen ontwikkelen.

We gaan niet uit van traditionele kennisoverdracht zoals in een leerstofjaarklassensysteem, maar we werken toe naar een onderwijsvorm die erop gericht is dat kinderen zelfstandig en verantwoordelijk kunnen deelnemen aan de maatschappij van de toekomst. De ruimtes van Expeditie zijn één plek voor opvang, onderwijs, ontwikkeling, ontspanning en opvoeding. De kinderen voelen zich hier veilig en

vertrouwd en de inrichting en materialen passen bij hun leeftijd en ontwikkeling. Het gebouw sluit naadloos aan op de werkwijze: er is een groot leergebied waar we groepsruimten en leerpleinen creëren. De ruimtebeleving is overal open, ruimtelijk en met verbinding tussen binnen en buiten.

Ontdek je eigen weg!

2.8 Domeinen

Op Expeditie gaan we werken in vier domeinen:

- Domein 0-3
- Domein 3-6
- Domein 6-9
- Domein 9-13

Wanneer een kind eraan toe is om een stap te zetten richting het volgende domein, dan doen we dat uiteraard in overleg met ouders. Gemiddeld gebeurt dat ergens gedurende de periode dat een kind 3, 6 en 9 jaar is.
Momenteel werken we in de domeinen 0-3 en 3-6. Later zal er uitbreiding volgen naar de domeinen 6-9 en 9-13.

Op Expeditie hebben we gezamenlijke ruimten, daarnaast heeft elk domein zijn eigen groepsruimte. Meerdere keren per dag komen de groepen bijeen in de eigen groepsruimte. Altijd om 09:00 uur om de dag te openen, maar ook om te vieren, te reflecteren en de actualiteit op te zoeken.

Elk domein heeft zijn een eigen groepsruimte, zo heeft domein 0-3 hun eigen, afgeschermde groepsruimte waarin de jongste kinderen spelen en ontwikkelen. Naarmate de kinderen ouder worden nemen zij, ook met andere kinderen uit hun eigen domein, deel aan activiteiten. Op basis van hun ontwikkeling en interesse verbreden zij hun leer- en ontwikkelomgeving.
Daarnaast neemt een kind op sommige momenten deel aan activiteiten van een ander domein. Denk aan rustige vakantieperiodes of wanneer een kind aan het wennen is in een volgend domein.

2.9 Mentor

Elk kind heeft een eigen mentor. Deze professional kent het kind door en door en is het eerste aanspreekpunt voor het kind en zijn ouders. De mentor draagt samen met het kind en zijn familie zorg voor het persoonlijke ontwikkelplan. Indien mogelijk en goed voor de ontwikkeling van het kind heeft een kind de gehele periode in een domein dezelfde mentor.

2.10 In- en doorstroombeleid

Op Expeditie kennen we een in- en doorstroombeleid. Er zijn vaste momenten in het jaar wanneer een kind kan wennen of doorstromen naar een volgend domein. Op verschillende momenten is dit van toepassing: bij de start op Expeditie, als een kind 3, 6 of 9 jaar wordt en wanneer een kind uitstroomt. Dit kan zijn door een verhuizing, een andere keuze voor opvang of onderwijs of de overstap naar het voortgezet onderwijs.
Het moment van doorstromen wordt echter voornamelijk bepaald door de behoefte, ambities, talenten en de ontwikkeling van het kind. Dit betekent dat er kinderen zijn die bijvoorbeeld op 3 of 6-jarige leeftijd doorstromen naar het volgende domein en er zijn kinderen die later, of juist eerder dan, dat levensjaar doorstromen.
Daarnaast houden we rekening met de samenstelling van groepen en mentoren. Wij vinden het van groot belang iedere nieuwe fase zo goed mogelijk te begeleiden. Dit doen wij door in- en doorstroommomenten goed af te stemmen, met ouders en kinderen, maar ook met professionals die het kind gaan begeleiden. Wij noemen dit de warme overdracht.

2.11 Kernteam

Binnen Expeditie werken professionals vanuit hun eigen expertise en verantwoordelijkheid samen aan de ontwikkeling van de kinderen. De samenwerking wordt aangestuurd en gefaciliteerd door de directie en domeincoördinatoren. De directeur van basisschool De Toermalijn draagt daarbij de eindverantwoordelijkheid.

3 LEREN EN ONTWIKKELING VOLGEN

3.1 Pedagogische basis

Op Expeditie werken alle professionals vanuit één gedeelde pedagogische basishouding. We zorgen voor een veilige en stimulerende omgeving waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en zichzelf kunnen zijn.

Ons handelen is gebaseerd op de vier pedagogische basisdoelen uit de Wet Kinderopvang:

- het bieden van emotionele veiligheid
- het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- het ontwikkelen van sociale competenties
- het overdragen van waarden en normen

Deze basisdoelen vormen het fundament voor ons handelen binnen zowel opvang als onderwijs en dragen bij aan een doorlopende ontwikkeling van kinderen van 0 tot 13 jaar.

3.2 Opvoeding tot zelfstandigheid

“Help mij het zelf te doen,” is een passende uitspraak op Expeditie. Wij geloven dat elk kind van nature intrinsiek gemotiveerd is zich te ontwikkelen. Hierbij is het belangrijk dat wordt voldaan aan de basisbehoeften relatie, autonomie en competentie. Door ons ontwikkel- en leeraanbod en ons handelen af te stemmen op de behoeftes van kinderen en kinderen steeds uit te dagen een volgende stap te zetten, komen kinderen optimaal tot ontwikkelen. Een dreumes die eindeloos oefent om te gaan staan, een kleuter die fanatiek zijn naam probeert te schrijven of een 7-jarige die vragen stelt over het ontstaan van de aarde. Juist deze ontwikkeling stimuleren wij. Leren lezen begint bij ons dus niet op de eerste dag in ‘groep 3’, maar op het moment dat het kind daaraan toe is. Onze professionals zijn erin gespecialiseerd om deze fases te herkennen en deze ontwikkeling optimaal te stimuleren door het creëren van de juiste ontwikkelomgeving. We werken vanuit betekenisvolle situaties en met bijpassende materialen.

3.3 Persoonlijk ontwikkelplan

Op Expeditie werken kinderen dus vanuit de ontwikkel- en leerlijnen. Alle doelstellingen die een kind in het basisonderwijs moet halen, komen hierin ruimschoots aan bod.
Voor ieder kind maken we een vertaling op maat in de vorm van een ontwikkelplan. Dit betekent dat wij per vakgebied aangeven hoe het kind de doelstelling gaat halen. We maken hierbij verschil in leertijd, leermiddelen en leertempo. Het ene kind leert het liefst keertafels digitaal, het andere kind met behulp van een beweegspel. Dat kan op Expeditie. Onze werkwijze houdt in dat een kind dat rekenen lastig vindt, een passend aanbod krijgt. Hetzelfde geldt voor het kind dat juist behoefte heeft aan meer uitdaging. Er is geen klassikaal aanbod voor het ‘gemiddelde kind’ en er zijn geen speciale ‘hulpgroepjes’. Omdat we ons leeraanbod passend maken voor ieder kind, zijn deze simpelweg overbodig. Dit houdt niet in dat kinderen individueel leren, waar mogelijk worden kinderen gekoppeld aan elkaar omdat leren een proces is waar je anderen bij nodig hebt.

In het ontwikkelplan leggen we ook vast hoe we de doelen meten. Deze toetsen we gepersonaliseerd. Dit doen we door middel van observaties, opdrachten, feedback gedurende de dag, formatieve toetsen en IEP-toetsen maar ook door gesprekken te voeren met het kind en de ouders. Zo brengen we persoonlijke groei in beeld en vergelijken we kinderen vooral met zichzelf. Het ontwikkelplan wordt vertaald naar een week- en dagplanning. Zodat ieder kind precies weet waar hij of zij iedere dag gaat werken om de leerdoelen te halen.

3.4 Kindvolgsysteem en porfolio

Op Expeditie volgen we het welbevinden en de ontwikkeling van het kind structureel. De mentor legt alle bevindingen rondom een kind vast. Voor kinderen van 0-7 jaar maken we gebruik van het volgsysteem KIJK! om de ontwikkeling in kaart te brengen.
We maken voor de kinderen van 7-13 jaar gebruik van het IEP-leerlingvolgsysteem om leerresultaten en ontwikkelprognoses in kaart te brengen met behulp van de hoofd-, hart- en handentoetsen. Ook het sociale veiligheidsgevoel van kinderen brengen we met behulp van IEP structureel in kaart. We houden de ontwikkeling ook in ons digitale kind volgsysteem Parnassys bij.
Tijdens vaste intervisiemomenten worden de resultaten en de vereiste vervolgaanpak wekelijks besproken met het team. Professionals gaan met elkaar in gesprek over de opbrengsten van de kinderen en hun eigen handelen om zo te komen tot nieuwe inzichten door elkaar kritisch te bevragen. Op die manier worden kinderen wekelijks besproken, zo zorgen we ervoor dat elk kind bij alle professionals goed in beeld is.

3.5 Ontwikkelen met behulp van ontwikkel- en leerlijnen

Kinderen willen bewegen, de wereld ontdekken, ervaringen opdoen en talenten ontplooien. Aan die ontwikkeling levert Expeditie een bijdrage waarbij alle ontwikkelgebieden aan bod komen. Voor de kinderen vanaf 4 jaar vormen onze leerlijnen en het methode onafhankelijke leerlingvolgsysteem de basis voor de doorgaande lijn in de ontwikkelgebieden:

3.6.1 Sociaal-emotionele ontwikkeling

De persoonlijke en sociale ontwikkeling, in een groep, burgerschapsontwikkeling, oriëntatie op natuur, techniek en wetenschap. Morele ontwikkeling: waarden en normen, gewoonten en rituelen. Vaardigheden als doorzettingsvermogen, creatief denken en constructief samenwerken.
Leerlijn: Oriëntatie op jezelf en de wereld.

3.6.2 Cognitieve ontwikkeling

Zoals: taal en spraak, logisch nadenken, ordenen, rekenen.
Leerlijn: Nederlandse taal, leerlijn Rekenen/wiskunde en leerlijn Engels.

3.6.3 Lichamelijke en zintuigelijke ontwikkeling

Fijne en grove motoriek. Leerlijn Bewegen.
Creatieve ontwikkeling Bijvoorbeeld toneel, kunst en dans. Leerlijn: kunstzinnige vormgeving.

3.6 Het nieuwsgierig, onderzoekende kind

We volgen op Expeditie de ontwikkeling van een kind en sluiten daarop aan. Daarbij kijken en luisteren we goed naar kinderen. Door onze kennis van ontwikkel- en leerlijnen weten we welke stappen er kunnen worden gezet wanneer er hiaten zijn of welke uitdaging er kan worden geboden. Uitgangspunt hierbij is dat we zo veel mogelijk aansluiten op interesses, ontwikkeling en talenten van kinderen. We stimuleren kinderen zich te ontwikkelen, verantwoordelijkheid te nemen, lef te tonen, onderzoekende en nieuwsgierige houding aan te nemen en leeruitdagingen aan te gaan. Op Expeditie stimuleren we, dagen we uit en zoeken ontwikkelgrenzen op zodat kinderen alles uit zichzelf kunnen halen.

3.7 Methodes en leermiddelen

Op Expeditie werken we vanuit leerlijnen. Hierbij maken we gebruik van verschillende methodes en leermiddelen als hulpmiddel. Wij vinden het belangrijk dat ons aanbod voorziet in het leren van inzichten, vaardigheden en kennis en dat het past bij de leerstijl van het kind. We zoeken daarom voortdurend naar de beste leermiddelen om voor ieder kind een zo passend mogelijk programma

samen te kunnen stellen. Voor ieder kind leggen we in het ontwikkelplan vast met welke leermethodes, materialen en aanbod we werken aan de persoonlijke doelen.

3.8 Individueel én in groepsverband

Leren is een proces waarbij je anderen nodig hebt. Op Expeditie ontwikkelt ieder kind zich op zijn eigen tempo. Er is naast het verplichte aanbod (denk aan basisvaardigheden als technisch lezen en rekenen) veel ruimte voor aanbod op eigen interesse. We werken per trimester met een overkoepelend thema en één à twee weken met vakspecifieke thema's. Denk hierbij aan 'verhoudingen' bij rekenen/wiskunde. Kinderen leren met behulp van deze thema's samen, maar op hun eigen niveau en tempo. Gedurende de dag zijn er momenten waarop kinderen keuze hebben om individueel of samen te werken en er worden groepsmomenten georganiseerd.

4 ZORGSTRUCTUUR

Wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind, volgen wij een duidelijke route:

- Signalering door de mentor – observaties worden gedeeld met ouders en er wordt afgestemd welke vragen of zorgen spelen.
- Analyse en observatie – de mentor brengt samen met collega's in kaart welke ontwikkelbehoeften het kind heeft.
- Gerichte ondersteuning binnen het domein – bijvoorbeeld extra instructie, spel- of taalstimulering of werken in een klein groepje.
- Overleg kernteam – indien nodig wordt de zorgvraag besproken in het kernteam. Hier wordt ook de beleidsmedewerker/coach VE en/of de intern begeleider betrokken.
- Ontwikkelingsperspectief (OPP) – samen met ouders worden concrete doelen en aanpak vastgelegd in een ontwikkelplan. Dit plan wordt regelmatig geëvalueerd.

Deze ondersteuningsstructuur is gericht op vroegtijdig signaleren, nauwe samenwerking met ouders en passende interventies. Zo zorgen we ervoor dat ieder kind de juiste begeleiding krijgt om zich optimaal te ontwikkelen in zijn eigen tempo en mogelijkheden.

4.1 Kinderen van 0 tot 4 jaar:

Wanneer we het vermoeden krijgen dat een kind zich anders ontwikkelt dan normaal verwacht kan worden, of wanneer ouders ons vragen in die richting stellen, wordt een kind extra geobserveerd. Als we zelf het gevoel hebben dat de ontwikkeling anders verloopt, wordt dit altijd kenbaar gemaakt aan de ouders en spreken we onze zorg uit. Indien nodig wordt er na overleg met de ouders een plan van aanpak gemaakt. Daarnaast verwijzen we ouders naar de deskundige instanties en proberen zelf ook waar mogelijk tips te geven. Als er externe zorg nodig is, worden de ouders door onze professional ondersteund bij de aanmelding.

Samen met thuiszorg en andere zorginstanties

De professionals hebben vier keer per jaar structureel overleg met de jeugdverpleegkundige van de Thuiszorg. Ze kunnen bij elkaar terecht voor advies en informatie. De Thuiszorg speelt ook een belangrijke rol in het doorverwijzen van peuters die nog niet een kinderdagopvang of peuteropvang bezoeken, maar wel wat ondersteuning kunnen gebruiken op 1 of meerdere ontwikkelingsgebieden. Alle gesprekken over specifieke kinderen vinden uitsluitend plaats wanneer ouders daar (schriftelijk) toestemming voor hebben gegeven.
Wanneer uit observaties blijkt dat er vragen zijn met betrekking tot de ontwikkeling van een kind, kan het gebeuren dat er contact gezocht wordt met een externe zorgorganisatie. Ook dit zal altijd voorafgegaan worden door een traject waar de ouders bij iedere stap betrokken worden.

4.2 Kinderen van 4 tot 13 jaar:

Wanneer blijkt dat de geboden zorg niet voldoende is, wordt het samenwerkingsverband ingeschakeld in samenspraak met ouders om zo verder te kijken met de professionals naar wat het kind nodig heeft.

4.3 Samenwerkingsverband Brabantse Wal

Alle basisscholen van de Brabantse Wal zijn aangesloten bij het Samenwerkingsverband voor Passend Onderwijs (afkorting SWV). Hierbinnen bieden we voor alle kinderen passend onderwijs. Dat doen we natuurlijk allereerst op de eigen school, in de eigen groep, bij de eigen leerkracht, met ouders als belangrijke overlegpartner. We werken samen met de scholen aan het versterken van de pedagogische competenties. Alle kinderen zijn verschillend en mogen zijn wie ze zijn.

Basisscholen hebben de taak om een plek te vinden voor elk kind. Dat noemen we *zorgplicht*. Meestal kan uw kind terecht op de school van uw keuze. Soms kan dat niet, bijvoorbeeld als de school bij het eerste gesprek met u laat weten dat ze niet kunnen bieden wat uw kind nodig heeft. Dan wordt er samen met u gezocht naar een andere school, die beter bij uw kind past.

Basisondersteuning op school

Zit uw kind op school, dan kan het gebeuren dat u zich als ouder zorgen maakt of denkt dat er extra hulp nodig is. Of dat wij als school denken dat uw kind misschien meer hulp nodig heeft dan wij nu geven; in beide gevallen zullen de leerkracht en kwaliteitscoördinator (het *intern* zorgteam van onze school) met u in gesprek gaan.

Dit gesprek gaat over: wat valt ons op? Hebben we hetzelfde beeld van uw kind? Herkennen we ons in elkaars beeld? Komt het overeen met het hoe het thuis gaat met uw kind? Waar denken we dat het minder gaat? Wat zou een goede aanpak zijn? Hoe kunnen we het beter doen voor uw kind? Het kan dan zijn dat we uw kind op onze school extra ondersteuning gaan geven, we noemen dat *basisondersteuning*. Denk b.v. aan remedial teaching, een kanjertraining of een aangepast lesprogramma.

Het Samenwerkingsverband (SWV)

Mocht dit na een tijdje nog niet helemaal lukken, dan gaan we opnieuw met elkaar in gesprek en kunnen we samen extra hulp vragen bij het Samenwerkingsverband voor Passend Onderwijs Brabantse Wal PO (SWV). Dit kan alleen als u dat als ouder goed vindt.

Hier werken mensen die ons en daardoor uw kind kunnen helpen. We noemen ze:

- Gedragswetenschapper (afkorting GW'er)
- Begeleider Passend Onderwijs (afkorting BPO'er)

Het Schoolondersteuningsteam (SOT)

Welke hulp we inschakelen bespreken we in het Schoolondersteuningsteam (afkorting SOT). Zo'n zes keer per jaar komt het SOT bij elkaar. Als er overleg over uw kind staat gepland, dan wordt u daar altijd voor uitgenodigd. Soms mag ook uw kind hier bij zijn. Samen bekijken we welke hulp nodig is. Het kan zijn dat u niet bij dit SOT aanwezig kan zijn. Alleen als u toestemming geeft kan er toch over uw kind worden overlegd. De Intern begeleider (IB'er)/ kwaliteit coördinator (KC'er) zal dan vooraf met u en uw kind bespreken wat er aan de orde gaat komen. Achteraf zal zij u vertellen wat er is besproken/afgesproken.

Als u zelf niet aanwezig kunt zijn én geen toestemming geeft om over uw kind te overleggen, dan mag het SOT wel over uw kind overleggen, maar dan zonder de naam van uw kind te noemen (anoniem).

In het SOT- overleg zitten, naast u als ouder:

- de intern begeleider/ kwaliteit coördinator van de school
- de leerkracht van uw kind
- de gedragswetenschapper van het SWV
- (indien nodig) de jeugdprofessional (afkorting JP'er) van het Team Jeugd van de gemeente. Dit is ook degene met wie u contact heeft als u extra hulp nodig heeft buiten school om, bijv. bij de opvoeding.
- (indien nodig) de Jeugdverpleegkundige vanuit de GGD / JGZ.

Breedteondersteuning: extra hulp vanuit het Samenwerkingsverband

Vanuit een SOT maken we afspraken over verschillende soorten ondersteuning die we kunnen bieden:

- De *Begeleiders Passend Onderwijs* (BPO'ers) van het SWV kunnen extra hulp gaan geven aan de leerkracht of het leerkrachtenteam om uw kind beter te begeleiden. We noemen dit een *Arrangement*. Dit kan b.v. gaan over leerondersteuning, gedrag, of hoe uw kind zich ontwikkelt in een groep.
- Het *team Jeugd* van de gemeente kan begeleiding gaan geven buiten de school aan kind, ouders, gezin. Soms worden er nog andere deskundigen bij betrokken.
- Natuurlijk proberen we deze ondersteuning vanuit school en team Jeugd op elkaar af te stemmen, soms zelfs in een gezamenlijk arrangement als de ondersteuningsvragen zowel school als thuis een rol spelen. We noemen dat dan een *OnderwijsZorgArrangement* (afkorting OZA).
- Het kan ook zijn dat meerdere kinderen in de klas, of een klas als geheel dezelfde ondersteuning nodig hebben. Dan kunnen we een *collectief arrangement* gaan inzetten, b.v. een plan om de onderlinge verhoudingen in een klas te verbeteren en de leerkracht hierbij te ondersteunen.
- Soms kan het zijn dat de hulp die in het SOT is afgesproken nog niet genoeg helpt. Dan komt er een ander overleg. Dat noemen we een *HIA*. Deze afkorting betekent: *Handelingsgericht Integraal Arrangeeroverleg*. Wie zitten hierbij? De gedragswetenschapper (GW'er) van het SWV. Daarnaast de IB'er, de BPO'er en natuurlijk uzelf als ouder; u mag zelf nog iemand meenemen naar dit overleg. Dit kan zijn bijv. een familielid zijn of een vriend/vriendin.

  Tijdens een HIA wordt langer dan in een SOT de tijd genomen om te kijken naar wat er goed gaat met uw kind en welke ondersteuning nodig is. Aan het eind van een HIA spreken we af:

  - *Wat* willen we bereiken (doelen), waar gaan we aan werken?
  - *Hoe* willen we dit bereiken, welke *middelen* gaan we inzetten?
  - *Hoelang* gaan we hier mee aan de slag, welk *tijdpad* wordt er afgesproken?

- Ons gezamenlijke doel is om alle kinderen op een school naar keuze, meestal in de eigen buurt of dorp, naar school te laten gaan. Af en toe lukt dat toch niet, ondanks alle extra ondersteuning. Dan kunnen we er samen met u voor kiezen om uw kind naar een andere basisschool te laten gaan of naar een andere vorm van onderwijs. Dit gaat altijd in overleg en met toestemming van u als ouder.

Het Ontwikkelingsperspectiefplan (afkorting OPP)

Alle afspraken die in een SOT of HIA worden gemaakt, leggen we schriftelijk vast in een plan voor de komende periode, waarover we met u overleggen. We noemen dat een O*ntwikkelingsperspectief* (afkorting OPP). Het is een digitaal document waarin de school de doelen en verwachtingen voor de ontwikkeling van uw kind vastlegt. Het OPP dient als basis voor de afstemming van het onderwijsaanbod op de behoeften van uw kind.

U als ouder wordt gevraagd het deel waarin staat wat we gaan doen, te ondertekenen.

Hoorrecht

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich gezien, gehoord en serieus genomen voelen. Wij geloven dat kinderen actief betrokken zijn bij hun eigen ontwikkeling en dat hun mening ertoe doet. Daarom geven wij kinderen op verschillende manieren een stem binnen onze school.

Wat is hoorrecht?

Sinds 1 augustus 2025 geldt de Wet versterking positie ouders en kinderen in het passend onderwijs. Deze wet geeft kinderen die een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) hebben het recht om mee te praten over hun eigen plan.
Dat betekent dat de school met het kind in gesprek gaat over:

- zijn of haar ontwikkeling;
- ondersteuningsbehoeften;
- ervaringen op school.

De manier waarop dit gebeurt, sluit aan bij de leeftijd en ontwikkeling van het kind. De mening van het kind wordt meegenomen in beslissingen over onderwijs en ondersteuning. Daarnaast krijgt het kind altijd terugkoppeling over wat er met zijn of haar inbreng is gedaan.

Hoorrecht op Expeditie

Het is belangrijk dat kinderen meedenken over de ondersteuning die zij ontvangen. Daarom geven kinderen jaarlijks hun mening over:

- de basisondersteuning;
- het ondersteuningsaanbod;
- het schoolklimaat;
- hun welbevinden op school.

Deze informatie verzamelen wij via onder andere:

- het kinderpanel;
- klassengesprekken;
- kindgesprekken;
- ideeënbus;
- burgerschapsmonitor;
- evaluaties van lessen en activiteiten;
- leerlingtevredenheidspeilingen;
- monitor sociale veiligheid.

De opbrengsten worden binnen de school besproken en gebruikt om ons onderwijs en de ondersteuning verder te verbeteren. Waar mogelijk en waar nodig koppelen wij ook terug aan kinderen wat er met hun ideeën is gedaan.

Hoorrecht bij een ontwikkelingsperspectief (OPP)

Wanneer een kind een OPP heeft, wordt het hoorrecht expliciet toegepast. Het kind wordt betrokken bij:

- het opstellen van het OPP;
- de evaluatie van het OPP;
- eventuele bijstellingen van het OPP.

De inbreng van het kind wordt vastgelegd in het OPP. Wanneer het plan wordt aangepast, leggen wij uit hoe de mening van het kind is meegenomen in de keuzes.

Diepteondersteuning: Speciaal (basis)onderwijs

Het komt dus wel eens voor dat, ondanks alle inspanningen, het niet genoeg is gelukt om uw kind te ondersteunen op een gewone basisschool. Dan kan worden besloten dat hij/zij beter naar een school voor *Speciaal (basis)onderwijs* (afkorting S(B)O) kan gaan. Dat wordt beschreven in het OPP. Een kind kan naar een school voor S(B)O als er een *Toelaatbaarheidsverklaring* (afkorting TLV) is opgesteld. Dat doet de school, na overleg met u. Het Samenwerkingsverband moet eerst de TLV goedkeuren, voordat u uw kind kunt aanmelden op een school voor S(B)O.

Rol van ouders bij een TLV

De school vraagt de TLV aan. Toestemming van ouders is niet verplicht, maar we vinden het wel belangrijk om dit samen met u te doen.

Als u het niet eens bent met de aanvraag, kijkt het Samenwerkingsverband er extra goed naar. U wordt dan eerst uitgenodigd voor een gesprek om uw mening te bespreken.

Blijft u het daarna nog oneens met de TLV? Dan kunt u bezwaar maken bij de landelijke commissie.

Scholen voor Speciaal(Basis)Onderwijs

Met de Toelaatbaarheidsverklaring heeft uw kind toegang tot een school voor Speciaal (Basis-) Onderwijs. In onze regio zijn dit:

- De Driemaster, school voor speciaal basisonderwijs (SBO); gericht op leerproblemen in combinatie met bijv. sociaal-emotionele problemen;
- De Kornalijn, school voor speciaal onderwijs, gericht op gedrag.
- De Mytylschool, school voor speciaal onderwijs, gericht op kinderen met een lichamelijke beperking.
- De Kameleon, school voor speciaal onderwijs, gericht op kinderen met een verstandelijke beperking.

Als er dichterbij uw woonplaats een S(B)O-school buiten ons samenwerkingsverband is, kunt u uw kind met een TLV bij die school aanmelden.

Terugkeren naar de gewone basisschool

Plaatsing op een S(B)O-school is in principe *tijdelijk*. Elk jaar bekijkt de S(B)O-school samen met u of uw kind terug kan naar een reguliere basisschool in de buurt van uw woonadres. Als dat gebeurt worden uw kind en de school begeleid door mensen van het S(B)O. Soms is er een periode waarin uw kind een paar dagen per week alvast naar de oude school terugkeert. Dan kunnen we kijken hoe dat gaat en welke extra hulp nodig is.

Contacten

Informatie over SWV Brabantse Wal PO is te vinden op de website www.swvbrabantsewal.nl
Telefoonnummer SWV Brabantse Wal PO: 0164 74 50 91
Mailadres Samenwerkingsverband Brabantse Wal PO: secretariaat@swvbrabantsewal.nl

Mailadres Ouder- en jeugdsteunpunt SWV Brabantse Wal: steunpunt@swvbrabantsewal.nl

Team Jeugd Bergen op Zoom: 14 0164 www.bergenopzoom.nl

Team Jeugd Woensdrecht: 140164 optie 3 www.woensdrecht.nl

Centrum Jeugd en Gezin Steenbergen: 0167-54 11 31 www.cjgsteenbergen.nl

GGD/JGZ: 076 528 20 51

Meer informatie over extra hulp bij onderwijs en opvoeding is te vinden op
Bergen op Zoom: https://hulpwijzerbergenopzoom.nl/
Steenbergen: https://vraagwijzer.gemeente-steenbergen.nl/

Woensdrecht: https://www.woensdrecht.nl/

5 WERKEN IN DOMEINEN & AANBOD

5.1 De vier domeinen

Binnen het concept wordt op termijn toegewerkt naar vier verschillende domeinen. Deze zijn ingedeeld naar de leeftijdsgroepen 0-3 jaar, 3-6 jaar, 6-9 jaar en 9 tot en met 13 jaar. Momenteel werken we met de domeinen 0-3 jaar en 3-6 jaar.
De indeling in vier domeinen is bewust gekozen, omdat deze aansluit bij de natuurlijke ontwikkelfasen die kinderen doorlopen. In de eerste drie levensjaren ligt de nadruk op hechting, veiligheid en het ontdekken van de wereld via zintuigen en beweging. Tussen 3 en 6 jaar maken kinderen een belangrijke overgang: zij leren via spel, taal en sociale interactie steeds zelfstandiger functioneren en leggen de basis voor leren in groepsverband. Van 6 tot 9 jaar bouwen kinderen verder aan hun basisvaardigheden en ontwikkelen zij meer cognitieve vermogens, waarbij samenwerken en taakgericht leren een grotere rol krijgen. Tussen 9 en 13 jaar groeien kinderen toe naar zelfstandigheid en burgerschap: zij leren verantwoordelijkheid te dragen, kritisch na te denken en hun talenten in te zetten in relatie tot de wereld om hen heen.

Door de groepen op deze manier in te delen, sluiten we nauw aan bij de ontwikkelbehoeften van kinderen en zorgen we voor een doorgaande lijn van 0 tot 13 jaar. Binnen ieder domein werken kinderen van verschillende leeftijden samen. Jongere kinderen leren van oudere kinderen door te kijken, imiteren en vragen te stellen, terwijl oudere kinderen juist groeien in hun rol als helper en voorbeeld. Dit versterkt sociale vaardigheden, eigenaarschap en zelfvertrouwen.

Ieder kind maakt deel uit van een vaste groep en heeft een eigen mentor. De kinderen in een domein worden begeleid door een team van pedagogisch professionals, leerkrachten en vakexperts, die allemaal werken vanuit dezelfde pedagogische visie. Verder begeleiden wij op Expeditie stagiair(e)s van diverse opleidingen die het vak aan het leren zijn. De domeinen zijn veilig, voorspelbaar en stimulerend ingericht, zodat kinderen kunnen spelen en zich kunnen ontwikkelen op een manier die past bij hun leeftijd en ontwikkelbehoefte. Daarbij zorgen we ervoor dat ieder kind zich gezien, gehoord en geaccepteerd voelt. We stimuleren zelfstandigheid, een onderzoekende houding, verantwoordelijkheid, creativiteit en zelfredzaamheid in een sfeer van vertrouwen.

5.2 Domein 0 – 3

Een vaste plek met vaste gezichten is belangrijk voor de jongste kinderen. Op Expeditie hebben we één groep 0-3 jaar met een eigen groepsruimte. Deze groep bestaat uit maximaal 15 kinderen. Een baby/ dreumes in dit domein heeft een eigen mentor en ziet niet meer dan drie vaste gezichten per week. We houden ons aan de beroepskracht-kind ratio vanuit de Wet Kinderopvang. Aangrenzend aan dit domein bevindt een buitenspeelplaats.

In dit domein werken we vanuit de visie van Emmi Pikler. Dit betekent dat we jonge kinderen zien als competente, actieve en intrinsiek gemotiveerde individuen, die zich het best ontwikkelen in een veilige, voorspelbare en respectvolle omgeving. Vertrouwen, rust en ritme zijn daarbij leidende principes. Verzorgingsmomenten – zoals eten, verschonen en naar bed gaan – worden bewust benut als waardevolle contactmomenten tussen kind en professional. We stimuleren de zelfstandigheid door kinderen ruimte te geven voor eigen initiatief en beweging, waarbij open-eind materiaal en een uitnodigende speelomgeving hen uitdagen tot ontdekken en ontwikkelen.

5.3 Domein 3 – 6

Ook in dit domein heeft de groep een eigen groepsruimte. De groep is heterogeen samengesteld en bestaat uit maximaal 16 peuters, aangevuld met kleuters tot maximaal 30 kinderen. Ieder kind heeft zijn eigen mentor.

Expeditie is zich ervan bewust dat de huidige wet- en regelgeving nog geen algemene ruimte biedt voor een formele peuter-kleutergroep. Om die reden wordt de huidige werkwijze nadrukkelijk vormgegeven binnen de bestaande wettelijke kaders.
Dat betekent onder andere dat:

- peuters beschikken over een eigen stamgroep en een vaste pedagogisch medewerker, hun mentor;
- peuters hun dag starten, afsluiten en gedurende de dag terugkeren naar hun stamgroep met hun mentor;
- de beroepskracht-kindratio en overige kwaliteitseisen uit de Wet kinderopvang onverkort worden toegepast;
- leerlingen onderwijs ontvangen onder verantwoordelijkheid van een bevoegde leerkracht;
- kinderopvang en onderwijs ieder hun eigen wettelijke verantwoordelijkheid behouden;
- gezamenlijke activiteiten uitsluitend plaatsvinden wanneer deze pedagogisch meerwaarde hebben en passend zijn binnen de verantwoordelijkheden van beide organisaties.

Expeditie kiest er bewust voor om de mogelijkheden die de huidige wet biedt optimaal te benutten, zonder vooruit te lopen op ruimte die wettelijk nog niet beschikbaar is.
Kinderen leren van en met elkaar en profiteren door de jaren heen van hun rol als jongste, middelste of oudste in de groep.
In dit domein kunnen de kinderen naar hartenlust spelen, leren en ontwikkelen op alle ontwikkelgebieden.
Aangrenzend bevinden zich de sport- en spelzaal en het buitenterrein. Deze worden zowel gebruikt voor gericht sport- en spelaanbod als voor zelfstandig spelen en bewegen. Uiteraard onder begeleiding van onze professionals.

Jongere kinderen leren spelenderwijs van de oudere kleuters, terwijl de oudere kinderen profiteren van hun rol als voorbeeld en helper. Dit sluit aan bij de visie van Emmi Pikler, waarin rust, ritme en relatie centraal staan. Door een voorspelbare omgeving en respectvolle interacties ontstaat een veilige basis, waarin kinderen gestimuleerd worden om zelf keuzes te maken en initiatief te nemen.

3-jarigen

Wanneer een kind toe is aan de volgende ontwikkelstap spelen we hierop in. 3-jarige kinderen begeleiden we in hun ontwikkeling door te kijken welke ontwikkelomgeving bij hen past. Voor de één zal dat nog een tijdje het domein 0-3 zijn, de ander zet de stap richting domein 3-6. Al in een vroeg stadium wordt er gekeken welke mentor in het volgende domein bij het kind gaat horen. Op die manier kunnen mentor en kind al op een laagdrempelige manier kennis maken met elkaar. De vertrouwensband wordt zo al vroeg aangemaakt. Voor de peuters (3-jarigen) is bij wet vastgelegd hoeveel professionals zorgen voor de begeleiding en verzorging. Peuters hebben een eigen stamgroep en een eigen stamgroepruimte in het domein 3-6.
Op LPS Expeditie doen we activiteiten, vanuit onze visie en uitgangspunten, waar zowel de peuters als de kleuters aan deelnemen. Tijdens deze activiteiten is de emotionele veiligheid van de peuters gewaarborgd doordat een vaste pedagogisch professional aanwezig is.
We werken met een flexibel en gevarieerd dagprogramma dat aansluit bij de ontwikkelbehoeften, interesses en het ritme van de kinderen. Elke dag starten de kinderen in hun eigen groep (de stamgroep), vervolgens gaat iedereen aan de slag vanuit het eigen ontwikkelplan.
We bieden structuur door het individuele ritme van het kind te volgen en door een dagpatroon te bieden voor de hele groep. Gedurende de dag is er voortdurend balans tussen momenten van spelen, leren, ervaringen opdoen en rust. Van alleen en samen. Van verzorging tot activiteiten. Van individuele aandacht en aandacht voor de groep. De dag wordt geëindigd in de eigen stamgroep en stamgroepruimte.

Wanneer professionals en/of ouders zien dat een kind toe is aan een stap richting het volgende domein, dan gaat de mentor in overleg met de ouders van het kind. Samen bespreken zij op welke manier een prettige overstap van domein 0-3 naar 3-6 gerealiseerd kan worden. Dit wenproces is maatwerk.

Voor meer informatie over het wennen wordt verwezen naar pedagogisch beleidsplan, hoofdstuk 2.3.

5.4 Domein 6 - 9

Net als in de andere domeinen heeft de groep in dit domein hun eigen groepsruimte en kunnen de kinderen zich ontwikkelen in het hele domein. De groep is heterogeen samengesteld en alle kinderen hebben een eigen mentor. In dit domein kunnen de kinderen naar hartenlust spelen, leren en ontwikkelen op alle ontwikkelgebieden. Er is een huiskamer, rekendomein en taaldomein. Aangrenzend bevinden zich het restaurant, het creatief atelier en de buitenruimte (spelen en bewegen). De overgang van domein 3-6 naar domein 6-9 is ook maatwerk. Niet ieder kind is op hetzelfde moment toe aan het leren lezen, schrijven en rekenen. Spelenderwijs verkennen de professionals van beide domeinen de vaardigheden en interesses van de kinderen. Samen met ouders wordt de overstap naar het nieuwe domein vormgegeven. Net als bij de instroommomenten streven wij ernaar deze doorstroommomenten samen te laten lopen met de trimesterthema's (september, januari en mei).

5.5 Domein 9 – 13

Net als in de andere domeinen heeft de groep in dit domein ook hun eigen groepsruimte en kunnen de kinderen zich ontwikkelen in het hele domein. Ook dit domein heeft een aangrenzend buiten-leerplein. Alle kinderen hebben een eigen mentor.
Voor alle kinderen geldt dat ze in overleg met de professionals ook gebruik kunnen maken van de ruimtes die niet grenzen aan hun eigen domein.

5.6 Dagritme

In het dagritme kijken we goed naar wat kinderen nodig hebben. Slaaptijden en eettijden van de jongste kinderen worden dagelijks afgestemd met hun ouders/ verzorgers, zodat het ritme op Expeditie aansluit bij het ritme thuis en zo goed mogelijk is afgestemd op de behoeftes van het kind. Verder creëren we voor alle leeftijden dagstructuur, zodat de omgeving voorspelbaar en vertrouwd is.
We bieden structuur door het individuele ritme van het kind te volgen en door een dagpatroon te bieden voor de hele groep. Gedurende de dag is er voortdurend balans tussen momenten van spelen, leren, ervaringen opdoen en rust. Van alleen en samen. Van verzorging tot activiteiten. Van individuele aandacht en aandacht voor de groep. We vinden het belangrijk om de dag gezamenlijk te openen en aandacht te besteden aan elkaar en de wereld om ons heen. De domeinen vanaf 3-6 doen dit dagelijks om 09.00 uur.

Voor de jongere kinderen wordt het dagritme op groepsniveau in beeld gebracht. De oudere kinderen hebben een eigen dagrooster waarin individuele en groepsmomenten zijn opgenomen.

De dagprogramma’s zijn te vinden in de bijlage.

5.7 Eten en drinken

Eén van onze uitgangspunten luidt: “Op Expeditie leer je in een natuurlijke omgeving zorg te dragen voor een duurzame wereld.” Aandacht voor bewegen, gezonde voeding en de natuur is hierbij belangrijk.” We gaan ervan uit dat kinderen in principe een gezonde eetlust hebben en dat zij zelf kunnen aangeven hoeveel en wat zij willen eten of drinken. Ook mogen ze vanaf jongs af aan zelf eten en drinken klaarmaken, waar nodig helpen we uiteraard. Zelf je boterham smeren, drinken inschenken of fruit snijden; het zijn allemaal momenten van ontwikkeling. Per moment zal door onze professionals worden beoordeeld wat voor de situatie op dat moment de juiste balans is tussen verzorgd worden en voor jezelf zorgen. Is er een speciale wens vanwege levensovertuiging, allergie of dieet, dan houden we daar

uiteraard rekening mee. Een maaltijd is een moment van samen zijn. Er wordt gepraat, naar elkaar geluisterd en voor elkaar gezorgd. We lunchen daarom gezamenlijk. Voor een baby wordt fles- of borstvoeding meegegeven. Fruithapjes maken wij zelf klaar van vers fruit. Groenten nemen ouders mee van huis.

5.8 Uitdaging en vrije keuze

Op Expeditie worden kinderen gestimuleerd om zelf keuzes te maken. Zo is in domein 0-3 het kiezen van een plek waar een kind wil spelen een voorbereiding op het leren plannen in de volgende domeinen. Uitgangspunt naast het waarborgen van veiligheid en geborgenheid, is het aanbieden van uitdaging en vrije keuzes aan kinderen. Daarom zijn alle domeinen multifunctioneel ingericht.
Kinderen kunnen er knutselen, werkjes maken, (rollen)spel uitoefenen, construeren, onderzoeken en experimenteren in de hoeken en er is ruimte voor ontspanning. Het aanbod is uitdagend en gevarieerd. We sluiten aan op de verschillende leeftijdsfasen en op kinderen met diverse achtergronden. Zo leren kinderen spelenderwijs hun wereld kennen en ermee omgaan.

5.9 Basiswerk

Natuurlijk is rekenen en taal belangrijk. Als je niet goed kunt lezen of rekenen, kun je niet goed meedoen in de maatschappij. Op Expeditie besteden we ruim aandacht aan deze cognitieve basisvaardigheden. Dit doen we op persoonsgerichte, gepersonaliseerde manier. Kinderen oefenen op hun eigen manier met dat wat ze nog niet kunnen. Zo halen we alles uit ieder kind: het kind staat in dit proces centraal. Daarbij focussen we, net als in alle andere processen, op de motivatie. Wanneer je iets leuk vindt ga je er immers vanzelf meer van doen.

Ook maken we steeds een koppeling met de werkelijkheid: betekenisvol werken. Wanneer je iets nodig hebt ga je er vanzelf voor oefenen. Weten waarom je iets leert is daarom op Expeditie erg belangrijk. We werken vanuit het leven: Levend Leren.

5.10 Projectwerk

Naast het basiswerk is er projectwerk: thema's waar kinderen zelf voor kunnen kiezen. Dit projectwerk doen ze samen met anderen. Zo'n project duurt een aantal weken. Ieder project wordt begeleid door een professional: een medewerker van Expeditie en/of een expert van buiten. Voorbeelden van projecten zijn koken, ontwerpen, dans, politiek en zorg. Zo wordt in dit thematisch werken de verbinding gelegd met basiswerk. De professional die het project begeleidt probeert steeds weer de verbinding te maken met andere thema's en met het basiswerk.

5.11 Keuzewerk

Dan is er nog de mogelijkheid om zelf iets te onderzoeken: individuele studies. Dit keuzewerk doe je alleen of in een klein groepje. Het kind kiest zelf een onderwerp waar het graag iets (meer) van wil weten. Dit zijn meestal kortlopende onderwerpen waaraan het kind werkt. Hiervoor wordt ook weer samen met de mentor een planning gemaakt.

6 HETEROGENE GROEPEN

6.1 Kennismaken en wennen

Allereerst gaan we tijdens een **oriëntatiegesprek** met ouders om tafel om te kijken of Expeditie een goede plek is voor hun kind om te komen spelen, leren en ontwikkelen. Hierbij gaan we uit van de behoeftes van elk individueel kind en kijken we wat Expeditie hierin kan betekenen. Heeft een kind al op een andere locatie voor kinderopvang of basisonderwijs gezeten, dan betrekken we ook de vorige locatie in dit overleg. Op deze manier krijgen we met elkaar goed in beeld wat een kind nodig heeft.

Indien we met elkaar besluiten dat een kind op Expeditie komt, dan maken we een afspraak voor een **intakegesprek.** Hierin worden het dagritme en de behoeftes van het kind besproken. Er worden afspraken gemaakt over het wennen op twee dagdelen. Ook wordt er bekeken hoe en wanneer een kind kan instromen. Is de zorg van een kind wat complexer, dan kan dit soms wat langer duren. Wij vinden het immers heel belangrijk dat alle voorwaarden voor het kind, voor de groep en professionals optimaal zijn wanneer een kind bij ons start.

Expeditie is een mini-samenleving in en met de wijk en is in gericht op kinderen in de wijk of directe omgeving maar ook kinderen buiten de wijk en de stad.

De eerste dagen op Expeditie kunnen spannend zijn. Een kind en de ouders moeten wennen aan en vertrouwd raken met de nieuwe situatie: het domein, een dagritme, de professionals en de andere kinderen. De eerste periode is belangrijk voor de vertrouwensrelatie tussen de ouder, het kind en Expeditie. Hier leggen we de basis voor elk kind om zich emotioneel veilig te gaan voelen en om zich in de nieuwe omgeving verder te gaan ontwikkelen. Daarom nemen we voor dit wenproces rustig de tijd.
De professionals op de groep zorgen ervoor dat er altijd extra tijd en aandacht is voor kinderen en hun ouders die nieuw zijn. En natuurlijk zijn ouders van harte welkom om tussendoor een kijkje te komen nemen.

Het wenproces voor de kinderen in het domein van 0-3 jaar en de 3 jarigen in het domein 3-6 jaar staat beschreven in het pedagogisch beleidsplan.

6.2 Heterogene groepen

Op Expeditie werken we bewust met heterogene groepen. Kinderen leren van elkaar, ondersteunen en helpen elkaar en kunnen hun specifieke belangstelling volgen door een breed scala aan activiteiten en materialen. In de praktijk betekent dit dat kinderen van verschillende leeftijden en groepen bij elkaar in een ruimte kunnen werken en spelen. De ruimtes in de domeinen 3-6, 6-9 en 9-13 nodigen uit om ook in een andere ruimte op ontdekking te gaan.

Ook in domein 0-3 sluiten we hierbij aan. Hoewel de allerkleinsten vooral behoefte hebben aan een vaste, veilige groep met vertrouwde professionals, bieden we hen waar mogelijk de kans om met andere kinderen samen te spelen. Dit gebeurt bijvoorbeeld tijdens gezamenlijke buitenspelmomenten of activiteiten waarbij peuters kennismaken met kleuters uit domein 3-6. Op die manier leren jonge kinderen al vroeg sociale vaardigheden en ervaren zij een soepele overgang richting het volgende domein.

Voor kinderen kan het leuk zijn om activiteiten buiten de eigen groepsruimte te ondernemen. Hierin volgen wij hun initiatieven. Kinderen die toe zijn aan extra uitdaging krijgen zo de kans hun sociale vaardigheden te oefenen met andere kinderen en professionals. En omdat er buiten de eigen groep andere materialen en spelmogelijkheden zijn, wordt ook de persoonlijke ontwikkeling gestimuleerd.

Peuters blijven deel uitmaken van hun eigen stamgroep. De beroepskracht-kindratio en het vaste-gezichtencriterium blijven van toepassing.

We zorgen ervoor dat er voor ieder kind altijd een vertrouwde professional aanwezig is (in de vakantie periode en tijdens ziekte kan het voorkomen dat er invallers zijn. De beroepskracht-kind-ratio blijft van kracht.) Zo nemen kinderen deel aan workshops, instructies en (sport)lessen. De kinderen van domein 3-6, 6-9 en 9-12 lunchen samen, terwijl voor de jongste kinderen in domein 0-3 het dagritme en de eetmomenten worden afgestemd op hun individuele behoeften.

6.3 Uitstapjes

Op Expeditie leren de kinderen de wereld kennen. Onze professionals maken soms een uitstapje met de kinderen. Bijvoorbeeld een wandeling in de buurt, een boodschap doen, een brief posten, naar de speeltuin of het park.

Kinderen gaan dan mee in de bolderwagen, kinderwagen of aan de hand. Dit alles binnen de gemeentegrens. Het 4-ogenprincipe wordt gedekt door iedereen die buiten/ binnen aanwezig is. Een verdere uitwerking hiervan voor de kinderopvang is te vinden in het Beleid Veiligheid en Gezondheid, welke te vinden is in Konnect. De beroepskracht-kind-ratio voor de achterblijvende groep wordt altijd in acht genomen. We volgen bij het maken van uitstapjes het protocol van LPS.

7 INRICHTING GEBOUW EN BUITENRUIMTES

7.1 Binnenruimtes

Op Expeditie heeft ieder domein zijn eigen groepsruimte. Deze ruimtes zijn overzichtelijk, veilig, voorspelbaar en stimulerend ingericht, passend bij de leeftijd en ontwikkeling van de kinderen.

Naast de groepsruimtes zijn er diverse gezamenlijke ruimten waar alle kinderen gebruik van kunnen maken. Zo is er een atelier voor creatieve en kunstzinnige activiteiten, een activiteitentafel waar kinderen spelenderwijs kunnen ontdekken en in de gangen bevinden zich speciale kubussen waarin kinderen zich kunnen terugtrekken voor rust of concentratie.

De domeinen en gezamenlijke ruimten zijn deels open met elkaar verbonden, zodat kinderen zich vrij kunnen bewegen en hun nieuwsgierigheid kunnen volgen. Iedere ruimte biedt voldoende loopruimte en mogelijkheden om te werken, spelen en ontdekken. Materialen staan op kindhoogte opgesteld om de zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van kinderen te bevorderen.

Het Trefpunt

Het Trefpunt is de gezamenlijke keukenruimte van Expeditie. Hier bereiden we samen met de kinderen kleine gerechten, eten we met de oudere kinderen en drinken ouders tijdens breng- en haalmomenten gezellig een kop koffie of thee.
Het Trefpunt is méér dan een keuken: het is een centrale ontmoetingsplek waar kinderen, ouders en professionals elkaar vinden. Een plek waar verhalen worden gedeeld, waar we samen leren en waar verbinding centraal staat. Net als in de rest van Expeditie draait het hier om ontdekken, ontmoeten en samen op avontuur gaan.

7.2 De buitenruimtes

Expeditie stimuleert een gezonde en actieve leefstijl. Daar horen veel buitenspel en buitenactiviteiten bij.
De groepsruimte van de domeinen 0-3 en 3-6 hebben een aangrenzende buitenruimte die is afgestemd op de leeftijd en ontwikkelbehoeften van deze kinderen. Voor de jongste kinderen zijn er buitenbedjes, zodat ook het slapen veilig in de buitenlucht kan plaatsvinden. De buitenruimte bevat een beweegheuvel, een glijbaan en voldoende ruimte om te fietsen, rennen en ontdekken. Zo krijgen kinderen volop mogelijkheden om hun motorische vaardigheden te ontwikkelen en hun nieuwsgierigheid te volgen.

Ook voor de oudere kinderen zijn er uitdagende buitenplekken ingericht waar zij kunnen spelen, bewegen, sporten en leren. De buitenomgeving nodigt uit tot avontuurlijk spel en onderzoek, waarbij natuurbeleving en beweging centraal staan. Weer of geen weer: we gaan dagelijks naar buiten. Kinderen kunnen buiten veel experimenteren en onderzoeken: het proefondervindelijk leren. Avontuur en natuurbeleving staan hierbij centraal. Tijdens het buitenspelen ontwikkelen kinderen andere vaardigheden dan binnen. Door kinderen actief in contact te brengen met de natuur en hen daarin nieuwe ervaringen op te laten doen, investeren we in een duurzame relatie tussen kinderen en hun leefomgeving.

7.3 Sport- en spel

Op Expeditie vinden we bewegen heel belangrijk. Veel aandacht voor bewegen heeft een positief effect op het welbevinden van kinderen. Bovendien stimuleert bewegen de werking van de hersenen waardoor leren beter gaat. Beweging is niet alleen een doel op zich, maar ook een middel om samenwerking, zelfvertrouwen en motorische vaardigheden te ontwikkelen. Kinderen krijgen dagelijks de kans om hun energie kwijt te kunnen, plezier te beleven aan spel en nieuwe uitdagingen aan te gaan. Daarbij

gebruiken we zowel traditionele spelvormen als nieuwe bewegingsactiviteiten die passen bij de leeftijd en interesses van de kinderen.

7.4 Bewegend leren

Bewegend leren tijdens taal en rekenen is een vast onderdeel van de manier waarop ontwikkeling plaatsvindt. Kinderen worden niet alleen tijdens de sport- en spellessen uitgedaagd in de sport- en spelzaal, maar krijgen ook tijdens het werken in de domeinen en de gezamenlijke ruimtes bewegingsgerichte opdrachten. Denk hierbij aan sprongen maken bij het oefenen van sommen, letters zoeken tijdens een parcours, of klanken koppelen aan bewegingen. Zo verbinden we fysieke activiteit met cognitieve ontwikkeling. Dit maakt leren betekenisvoller, leuker én effectiever. Bovendien sluit bewegend leren goed aan bij de natuurlijke behoefte van kinderen om in beweging te zijn.

7.5 Sporthal

We maken gebruik van onze eigen sport- en spelzaal en onze buitenomgeving bij het aanbieden van sport-, spel- en danslessen. Hier worden kinderen gestimuleerd om zich breed motorisch te ontwikkelen: van balanceren en klimmen tot balvaardigheid en ritmiek. Ook organiseren we gezamenlijke sportdagen en bewegingsactiviteiten, waarbij samenwerking, spelplezier en gezonde leefstijl centraal staan. Door de combinatie van binnen- en buitenfaciliteiten krijgen kinderen een veelzijdig aanbod en leren ze sporten en bewegen in verschillende contexten.

7.6 Wereldplein, rekenplein en taalplein

Kinderen leren over zichzelf, in relatie met de ander en de wereld om hen heen. Onze ruimtes zijn ingericht vanuit deze missie. De inrichting is veilig, voorspelbaar en stimulerend, en biedt kinderen de mogelijkheid om op een ontdekkende manier te leren.

- Op het wereldplein komen thema's als natuur, techniek, kunst en samenleving samen. Kinderen onderzoeken de wereld, stellen vragen en leren verbanden leggen.
- Op het rekenplein oefenen zij spelenderwijs met rekenen en wiskundige inzichten, vaak gekoppeld aan concrete en betekenisvolle situaties.
- Op het taalplein worden taal- en communicatievaardigheden ontwikkeld door middel van verhalen, spel, gesprekken en creatieve uitingen.

Deze pleinen zijn zo ingericht dat kinderen zelfstandig keuzes kunnen maken, maar ook uitgedaagd worden tot samenwerking en verdieping. Zo ontstaat een rijke leeromgeving waarin hoofd, hart en handen verbonden worden.

8 KWALITEIT EN OPBRENGSTEN

Op Expeditie willen we transparant en navolgbaar zijn. Daarom zorgen we ervoor dat de kwaliteit die wij bieden, voor iedereen meetbaar is. Zo wordt de kinderopvang op Expeditie beoordeeld door de GGD. Het onderwijs dat binnen Expeditie wordt aangeboden, maakt deel uit van basisschool De Toermalijn en valt daarmee onder het toezicht van de Onderwijsinspectie. Daarnaast werken we samen met de gemeente en de Lowys Porquin Stichting (LPS) binnen een cyclisch kwaliteitszorgproces. De uitkomsten van onderzoeken en inspecties benutten we actief om te verbeteren.

We zien kwaliteit als de bijdrage die we leveren aan de ontwikkeling van het kind op het gebied van kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Bij kwalificatie staan vooral kennis en vaardigheden centraal (Wat wil ik leren?). Socialisatie betreft het functioneren en de relatie met anderen, de waarden en normen, regels en gebruiken in onze samenleving (Wat wil ik betekenen?). Bij persoonsvorming gaat het om hoe kinderen zich voelen en denken, eigen talenten ontdekken (Wie ben ik?).

8.1 Samen Bouwen

Vanuit dezelfde visie en grondhouding en met onze gezamenlijke stip op de horizon voor ogen, geeft elke professional met zijn eigen kwaliteiten en affiniteit vorm aan de verzorging en begeleiding op Expeditie. Dit doen we elke dag.
Daarnaast hebben we maandelijks overleg en organiseren we jaarlijks een teamdag en/of teamtweedaagse om samen te verdiepen, reflecteren en ontwikkelen. Ook betrekken we ouders en externe partners in dit proces, zodat de doorgaande lijn steeds sterker wordt.

8.2 Meten tevredenheid

Wij hechten veel waarde aan de mening van kinderen, ouders en professionals. Via tevredenheidsonderzoeken, sociale-veiligheidsonderzoeken, maar ook via kind- en oudergesprekken brengen we in beeld hoe Expeditie wordt ervaren. De resultaten worden besproken in het team en teruggekoppeld via diverse kanalen. Daarnaast delen resultaten en tevredenheid op een toegankelijke manier.

8.3 Resultaten

Resultaten worden zorgvuldig in beeld gebracht. In de domeinen 0-3 en 3-6 gebruiken we Kijk! en in de domeinen 6-9 en 9-13 gebruiken we het IEP-leerlingvolgsysteem om ontwikkeling en talenten van kinderen in kaart te brengen. Deze gegevens worden verwerkt in persoonlijke ontwikkelplannen en besproken in kindgesprekken en portfoliobesprekingen. In groep 8 nemen de kinderen deel aan de IEP-doorstroomtoets. Op deze manier volgen we de ontwikkeling van kinderen in een doorlopende lijn van 0 tot 13 jaar.

8.4 Locatieplannen

Wij kijken vooruit. Er vindt continu ontwikkeling plaats. Vanuit de samensmelting van opvang en onderwijs werken wij binnen Expeditie vanuit een gezamenlijke visie op de ontwikkeling van kinderen. Als onderdeel van De Toermalijn sluiten wij aan bij het meerjarenbeleid en de jaarlijkse actieplannen van de school. Alle professionals zijn op de hoogte van de gemaakte afspraken, protocollen en ambities. De voortgang op de gestelde doelen wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Zo zorgen wij voor een cyclisch proces van plannen, uitvoeren, evalueren en bijstellen.

8.5 Verzuimbeleid

Kinderen vanaf vijf jaar vallen onder de Leerplichtwet en moeten dus naar school. Sinds 16 maart 2017 is landelijk de Methodische Aanpak Schoolverzuim van kracht geworden. De school is verplicht luxe

verzuim bij de leerplichtambtenaar van de gemeente te melden. Bij luxe verzuim kan het zijn dat er een geldboete betaald moet gaan worden door de ouders.

8.6 Onderwijstijd

Komend schooljaar bestaat uit 42 schoolweken.

Op LPS Expeditie wordt de verplichte onderwijstijd doelgericht en efficiënt ingezet. Naast de basis in taal, lezen, burgerschap en rekenen werken wij met thematisch en onderzoekend leren. Dit betekent dat leerlingen werken aan betekenisvolle thema's waarbij zij vragen stellen, informatie verzamelen, onderzoeken uitvoeren en hun bevindingen presenteren.

Binnen deze manier van werken ontwikkelen leerlingen niet alleen kennis van de wereld om hen heen, maar ook belangrijke vaardigheden zoals samenwerken, kritisch denken, probleemoplossend vermogen en creativiteit. Daarnaast leren zij plannen, reflecteren op hun eigen werk en verantwoordelijkheid nemen voor hun leerproces. Door de samenhang tussen vakken wordt de onderwijstijd effectief benut en sluiten we aan bij de nieuwsgierigheid en betrokkenheid van leerlingen.

Zie voor een verdere uitwerking van deze werkwijze ook de kwaliteitskaart didactisch handelen die in de bijlage zit.

Jaarplanning
Vakanties en vrije dagen

Herfstvakantie*:	19 t/m 23 oktober 2026
Kerstvakantie:	21 december 2026 t/m 1 januari 2027
Voorjaarsvakantie:	08 t/m 12 februari 2027
Goede Vrijdag:	26 maart 2027
Pasen:	28 en 29 maart 2027
Meivakantie:	26 april t/m 7 mei 2027
Bevrijdingsdag:	5 mei 2027
Hemelvaart:	6 en 7 mei 2027
Tweede Pinksterdag:	17 mei 2027
Zomervakantie:	26 juli t/m 5 september 2027

** De zomer-, kerst- en één week meivakantie liggen vast. De herfst-, voorjaars- en één week meivakantie kunnen flexibel ingezet worden als twee weken en vijf losse dagen. De twee weken vakantie worden voor de start van het nieuwe schooljaar aangevraagd; de vijf losse dagen minimaal 30 dagen van tevoren. De weken mogen niet direct aansluiten op de zomervakantie. Zie bijlage 14.5*

Studiedagen onderwijs, kinderen zijn vrij:

16 september 2026	12.00 uur vrij studiemiddag
16 oktober 2026	studiedag
10 november 2026	studiedag, ook voor kinderopvang
18 december 2026	studiedag
5 februari 2027	12.00 uur vrij studiemiddag
15 februari 2027	studiedag
23 april 2027	12.00 uur vrij studiemiddag
18 mei 2027	studiedag, alleen voor de kinderopvang
2 juni 2027	12.00 uur vrij studiemiddag

25 juni 2027	studiedag
28 juni 2027	studiedag
23 juli 2027	12.00 uur vrij

9 LERENDE ORGANISATIE

9.1 Ontwikkeling professionals

Onze professionals maken het verschil. Wij zijn een lerende organisatie. Dat betekent dat iedere professional op Expeditie zich blijft ontwikkelen door middel van scholing, zowel intern als extern. Jaarlijks voert iedere professional het goede gesprek met zijn of haar leidinggevende. In dit gesprek worden de ambities van de medewerker besproken en wordt gekeken hoe deze aansluiten bij de doelen van Expeditie.

Daarnaast volgen we als team gezamenlijke scholingen en studiedagen, gericht op het versterken van onze pedagogische en didactische kwaliteit. Als team vormen wij een professionele leergemeenschap, waarbij we continu reflecteren op ons eigen handelen en samen zoeken naar manieren om ons aanbod nog beter af te stemmen op de ontwikkelbehoeften van het kind. Net als de kinderen leren wij iedere dag.

10 SAMEN ZIJN WE EXPEDITIE

10.1 Ouderbetrokkenheid

Bij Expeditie geloven wij in de kracht van samenwerken. Ouders en professionals trekken samen op als partners in de ontwikkeling en het welzijn van het kind. Dit noemen wij educatief partnerschap: een gezamenlijke verantwoordelijkheid om het beste uit ieder kind te halen.

De professional brengt zijn of haar kennis en expertise mee vanuit opvang en onderwijs, terwijl de ouder het kind het beste kent vanuit de thuissituatie. Door deze kennis en ervaring te bundelen, ontstaat de optimale ontwikkelomgeving waarin uw kind kan groeien en bloeien.

- Optimale ontwikkeling: Wanneer ouders actief betrokken zijn, voelen kinderen zich gesteund en gemotiveerd. Dit vergroot hun zelfvertrouwen en draagt bij aan een rijke ontwikkeling. Als ouders thuis positief spreken over Expeditie, heeft dit een direct positief effect op hun kind.
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid: Samen zien we eerder wat een kind nodig heeft, kunnen we op tijd bijsturen en vieren we successen.
- Veilige basis: Een goede samenwerking tussen thuis en Expeditie geeft kinderen een gevoel van veiligheid en betrokkenheid. Ze ervaren dat hun omgeving écht om hen geeft en hen begrijpt.

Wij verwachten van ouders dat zij betrokken zijn via onze communicatiemiddelen Konnect, nieuwsberichten lezen en bespreken, ziekmeldingen telefonisch doorgeven, ons op de hoogte houden bij bijzonderheden en hun kind thuis ondersteunen en aanmoedigen. Daarnaast waarderen wij aanwezigheid bij vieringen, koffieochtenden en gesprekken, en vinden wij het belangrijk dat ouders hun verwachtingen kenbaar maken. Zo houden we samen zicht op de ontwikkeling van ieder kind.

In ieder domein vindt er een huisbezoek plaats door de mentor van het kind. Tijdens dit bezoek maken we op een laagdrempelige manier kennis met elkaar en de thuissituatie van het kind. Dit draagt bij aan een vertrouwensband tussen ouders, kind en mentor, en helpt ons om nog beter aan te sluiten bij de behoeften van het kind.

10.2 Inloop

We hechten veel waarde aan een goede overdracht van thuis naar Expeditie en andersom. Daarom geven we ouders graag de gelegenheid om de dag samen met hun kind te starten. Tijdens de inloop bent u van harte welkom om een kwartier mee te spelen, opdrachten te bekijken en samen te werken met uw kind, mits er op dat moment geen groepsactiviteit gepland staat. Voor de jongste kinderen (0-3) is dit tevens het moment om specifieke informatie te delen over voeding, slaap of verzorging. Ook zijn ouders altijd welkom om tijdens het halen en brengen een bakje koffie of thee te drinken in Het Trefpunt.

10.3 Kindontwikkelgesprek

Naast de dagelijkse overdrachtsmomenten plannen we vier keer per jaar een ontwikkelgesprek. Tijdens dit gesprek kijken kind, ouders en mentor samen naar de ontwikkeling, worden behaalde doelen besproken en nieuwe uitdagingen geformuleerd. Ook het portfolio van het kind speelt hierin een belangrijke rol. We nemen de tijd om met elkaar af te stemmen welke behoeftes uw kind heeft, welke uitdagingen we in het vooruitzicht stellen en hoe we de begeleiding vormgeven. Naast deze geplande momenten is er altijd ruimte voor een tussentijds gesprek. Ook bij de overdracht in het Trefpunt wordt er veel besproken.

10.4 Feesten

Kinderen leren over de wereld om hen heen, en diversiteit is daarbij een belangrijke waarde. Jaarlijks vieren we een aantal feesten die ons verbinden en waarbij ontmoeting centraal staat. Sinterklaas en

Kerst zijn vaste momenten, maar daarnaast besteden we ook aandacht aan andere culturele of seizoensgebonden vieringen, zoals Pasen, Koningsdag of het Suikerfeest. Feesten zijn voor ons momenten van samenzijn, het leren kennen van elkaars tradities en het versterken van de gemeenschap van Expeditie. De jaarplanning vindt u in de bijlage.

10.5 Verjaardagen

Verjaardagen worden gevierd in de eigen groepsruimte binnen het domein. Elke groep maakt zijn eigen keuzes in de manier waarop een verjaardag samen gevierd wordt, waardoor er unieke rituelen ontstaan. Het samen vieren en aandacht voor elkaar staan hierbij centraal. Traktaties sluiten zoveel mogelijk aan bij onze visie op gezonde voeding.

10.6 Ouderportaal

Voor de communicatie met ouders maken wij gebruik van de app Konnect. Via dit portaal delen we praktische zaken zoals breng- en haaltijden, geplande vrije dagen en nieuwsberichten. Daarnaast wordt Konnect ook gebruikt om foto's, activiteiten en belangrijke gebeurtenissen te delen, zodat ouders actief betrokken blijven bij de beleving en ontwikkeling van hun kind.
In de bijlage staat een overzicht van de systemen waarmee wij werken.

10.7 MR en Oudercommissie

Ouderparticipatie is voor Expeditie van grote waarde. Elke school is wettelijk verplicht om een medezeggenschapsraad (MR) te hebben, waarin ouders en medewerkers meepraten over het beleid. Ook is er een oudercommissie (OC) die ouders inspraak geeft in het beleid van de kinderopvang. In de MR van De Toermalijn wordt ook het onderdeel Expeditie vertegenwoordigd, omdat Expeditie onder het aanbod van De Toermalijn valt. Daarnaast valt Expeditie onder het bestuur van LPS, dat een Breed Beraad, Ondernemingsraad (OR), Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en Centrale Oudercommissie (LOC) kent. Naast deze formele structuren betrekken wij ouders ook actief en informeel bij projecten, activiteiten en klankbordmomenten.

10.8 Evenemententeam

Activiteiten in en rondom Expeditie worden georganiseerd vanuit evenemententeams. Hierin werken kinderen, ouders, professionals en soms ook buurtpartners samen om feesten, projecten en activiteiten vorm te geven. Dit versterkt niet alleen de band binnen Expeditie, maar ook de verbinding met de wijk en lokale organisaties, zoals sportverenigingen, natuurorganisaties of de bibliotheek.

Samen zijn we Expeditie: ouders, kinderen, professionals en partners in de omgeving. Door elkaar actief te betrekken, bouwen we aan een gemeenschap waarin ieder kind zich gezien, gehoord en gesteund voelt.

11 SOCIALE VEILIGHEID

Onze missie is kinderen zich te laten ontwikkelen in relatie met de ander en de wereld om hen heen. Elk kind mag zich ontplooien in een veilige omgeving, waar leren en leven hand in hand gaan. Op Expeditie hebben we veel oog voor sociale veiligheid. Pas wanneer een kind zich veilig voelt, is er ruimte om te groeien, te ontdekken en nieuwe stappen te zetten.

In het scheppen van een veilig sociaal klimaat focussen we enerzijds op wat er goed gaat en versterken we dit. Zo helpen we kinderen hun eigen welbevinden te vergroten en talenten te ontwikkelen. Anderzijds hebben we duidelijke afspraken en regels over hoe we met elkaar omgaan. We besteden structureel aandacht aan omgangsvormen, waarden, normen en voorbeeldgedrag.

Sociale veiligheid wordt systematisch in kaart gebracht met ouder- en kindenquêtes en via de vragenlijsten sociale veiligheid in het IEP-leerlingvolgsysteem. Het belangrijkste blijft echter het dagelijkse contact tussen professionals, kinderen en ouders: hier halen we de meeste signalen en ervaringen uit.

11.1 Anti-pest protocol

Op Expeditie is pesten niet toegestaan. We werken preventief aan een positieve en bewuste levenshouding door kinderen te leren zichzelf en elkaar te kennen en waarderen. Er is veel aandacht voor diversiteit, overeenkomsten en verschillen, omgangsvormen en culturen. We leren kinderen begrip op te brengen voor elkaar en de wereld om hen heen, zodat zij de beste versie van zichzelf kunnen worden.

Wanneer je de ander en zijn of haar situatie en beweegredenen kent, is er meer begrip voor elkaar.
Het is een manier van omgaan met elkaar die de hele dag door plaatsvindt. Deze aandacht vindt plaats doorlopend in de domeinen, tijdens gezamenlijke activiteiten én expliciet in mentor- en kringmomenten. Wanneer er ondanks dit preventieve werk toch sprake is van pestgedrag, treedt ons anti-pestprotocol in werking. Daarbij ondersteunen we zowel het kind dat gepest wordt als degene die pest, én eventuele meelopers. Wij hanteren de visie dat gedrag altijd een oorzaak heeft.

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor kinderen en ouders bij signalen van pestgedrag. Deze signalen worden gedeeld in het domein, zodat alle professionals alert kunnen zijn. Vervolgens wordt samen met ouders een aanpak gekozen. Mogelijke maatregelen zijn extra sociaal-emotionele lessen, gesprekken met de betrokken kinderen, of het inzetten van mentor- of domeinmomenten.

Gedurende drie weken wordt de situatie intensief gevolgd en besproken met ouders. Als het pestgedrag daarna is gestopt, blijft de mentor monitoren. Als het gedrag niet verandert, zet de mentor – samen met ouders en het kernteam – vervolgstappen om het kind te helpen zijn/haar gedrag blijvend te veranderen.

11.2 Meldcode kindermishandeling

Expeditie werkt met de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze biedt een helder vijfstappenplan om zorgen bespreekbaar te maken en waar nodig passende vervolgstappen te nemen. Onze aandachtsfunctionarissen (de directie) hebben hierin een coachende en begeleidende rol. Ouders worden waar mogelijk altijd vroegtijdig betrokken, tenzij dit de veiligheid van het kind in gevaar zou brengen.

11.3 Grensoverschrijdend gedrag

Kinderen hebben recht op een veilige leef- en leeromgeving. Expeditie neemt daarom maatregelen om grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of kinderen te voorkomen en, mocht dit voorkomen, de

gevolgen te beperken. Met grensoverschrijdend gedrag bedoelen we onder andere seksuele, fysieke of psychische overschrijdingen, pestgedrag, bijtincidenten en kindermishandeling.
Alle professionals beschikken over een verklaring omtrent gedrag (VOG) en zijn ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang. Daarnaast werken we met duidelijke protocollen en maken we afspraken over aanwezigheid, aanspreekbaarheid en communicatie binnen de domeinen. Professionals spreken elkaar aan bij (vermoedens van) grensoverschrijdend gedrag en brengen dit onder bij de leidinggevende. Binnen onze organisatie is bovendien een vertrouwenspersoon beschikbaar voor kinderen, ouders en medewerkers.

Expeditie leert kinderen om mondig te zijn, eigen grenzen te herkennen en aan te geven wanneer gedrag niet wenselijk is. Door respectvol met elkaar om te gaan en situaties bespreekbaar te maken, zorgen we samen voor een veilige omgeving waarin ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen.

12 FYSIEKE VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Op Expeditie besteden we veel aandacht aan het creëren van een veilige en gezonde leeromgeving in alle opzichten. In ons beleid Veiligheid en Gezondheid is vastgelegd welke maatregelen onze professionals nemen om risico's te voorkomen. Zo bieden we kinderen, professionals en ouders een omgeving waarin veiligheid en gezondheid zoveel mogelijk gewaarborgd zijn en risico's tot een minimum beperkt blijven. Dit beleid wordt jaarlijks geëvalueerd en besproken met het team, zodat het een levend document is. Ook ouders worden via de oudercommissie en MR betrokken bij dit proces.

Tegelijkertijd geloven wij dat kinderen leren door te ontdekken, te proberen en soms ook door te vallen en weer op te staan. Binnen een veilige omgeving geven wij hen de ruimte om hun grenzen te verleggen en te leren omgaan met kleine risico's. Op die manier ervaren kinderen hoe de wereld in elkaar zit, vergroten zij hun zelfstandigheid en ontwikkelen zij zelfvertrouwen.

Expeditie is een rookvrije omgeving. Roken is niet toegestaan in het gebouw, op het schoolplein of elders op het terrein.

12.1 Voornaamste risico's met grote gevolgen

Door middel van de RI&E (Risico-inventarisatie en -evaluatie) zijn de belangrijkste risico's in kaart gebracht, variërend van vallen uit een klimtoestel tot verstikkingsgevaar, brandwonden of wiegendood. Deze RI&E wordt jaarlijks herzien en besproken in het teamoverleg. Waar nodig worden maatregelen aangescherpt. Dit wordt beschreven in het beleid Veiligheid en gezondheid. Deze is zichtbaar in het ouderportaal van Konnect.

12.2 Kinderen leren omgaan met kleine risico's

Ons uitgangspunt is dat kinderen leren omgaan met kleine risico's om hun zelfstandigheid en zelfredzaamheid te bevorderen. We accepteren risico's die kleine gevolgen kunnen hebben en gebruiken deze als leermoment. Professionals nemen hierin een voorbeeldrol en laten kinderen zien hoe zij zelf omgaan met kleine risico's.

We maken afspraken met kinderen, attenderen hen op risico's, houden actief toezicht en geven gaandeweg meer eigen verantwoordelijkheid. Dit geldt ook voor kleine gezondheidsrisico's, zoals het leren handen wassen, hoesten of niezen in de elleboog en afval hygiënisch weggooien.

Daarnaast maken we basisafspraken met kinderen, zoals: niet spelen met deuren, stopcontacten of snoeren; niet rennen in de hal of domeinen; speelgoed opruimen dat niet wordt gebruikt; en niet stoeien bij ramen en deuren. Tijdens domein- of kringmomenten oefenen en bespreken we deze afspraken, zodat kinderen zich deze eigen maken.

Kinderen leren bovendien welk gedrag wel of niet gepast is, en hoe zij kunnen aangeven wanneer zij iets niet leuk of wenselijk vinden. Respect en rekening houden met elkaar zijn hierbij belangrijke uitgangspunten. De leefregels kunt u vinden in de bijlage.

12.3 Kinder-EHBO en bedrijfshulpverleners

Op Expeditie zijn meerdere professionals gecertificeerd in Kinder-EHBO en/of Bedrijfshulpverlening (BHV). Zij volgen jaarlijks een herhalingscursus. Tijdens openingstijden is altijd ten minste één professional aanwezig met een geldig Kinder-EHBO-certificaat en één BHV'er binnen De Schans. Ouders worden altijd geïnformeerd wanneer EHBO bij hun kind is toegepast.

12.4 Registratie incidenten

Incidenten worden altijd geregistreerd. Zo krijgen we zicht op de aard en ernst van voorvallen en kunnen we het beleid of de werkwijze aanpassen om herhaling te voorkomen. De registratie wordt geanalyseerd in teamoverleggen en, indien relevant, besproken met ouders, de MR en de oudercommissie. Uitkomsten leiden tot concrete verbeteracties.

12.5 Brandveiligheid

Brandveiligheid heeft onze voortdurende aandacht. We beschikken over een ontruimingsplan en bedrijfsnoodplan en controleren regelmatig uitgangen, vluchtroutes, brandblusmiddelen, noodverlichting, stoffering en kookvoorzieningen. Twee keer per jaar vindt er een ontruimingsoefening plaats: één aangekondigd en één onaangekondigd. Deze oefeningen vinden op verschillende momenten van de dag plaats, zodat we voorbereid zijn op uiteenlopende situaties.

Kinderen worden hierbij actief en op kindvriendelijke wijze betrokken, zodat zij weten wat zij moeten doen bij een echte noodsituatie. Na afloop worden de oefeningen geëvalueerd en verbeterpunten omgezet in acties.

12.6 Ontruimingsplan

In elk domein hangt een ontruimingsplan met daarop de vluchtroute en het verzamelpunt. De BHV'ers nemen bij een ontruiming het BHV-tasje mee met benodigde spullen en kindlijsten. Jaarlijks worden de protocollen doorgenomen met alle professionals en nieuwe medewerkers worden hierin direct geschoold.

12.7 Ziekte, medicijngebruik en allergieën

Wanneer een kind ziek wordt, vragen wij ouders hun kind op te halen. Bij besmettelijke ziekten volgen wij de richtlijnen van de GGD en informeren wij ouders tijdig. Het toedienen van medicijnen is primair een oudertaak. Indien een kind op Expeditie toch medicijnen nodig heeft, werken wij volgens het LPS-medicijnprotocol en formulier. Deze is te vinden in Konnect.

Tijdens het intakegesprek wordt altijd gevraagd naar allergieën. Deze informatie wordt vastgelegd in het intakeformulier en in het ouderportaal, dat toegankelijk is voor ouders en professionals. Zo zorgen we ervoor dat iedereen die met het kind werkt goed op de hoogte is.

12.8 Het binnenklimaat

Een gezond binnenklimaat is een belangrijk onderdeel van ons gezondheidsbeleid. We zorgen dat het binnen nooit kouder is dan 18 graden en dat alle ruimten dagelijks worden geventileerd. Bij warm weer is er zonwering aanwezig; zonneschermen worden tijdig bediend om de binnentemperatuur aangenaam te houden.

Hygiëne krijgt structureel aandacht: textiele doeken worden dagelijks gewassen, papieren handdoekjes worden gebruikt bij de toiletten en schoonmaakmaterialen worden regelmatig vervangen. Voor de veiligheid worden er geen schadelijke chemicaliën gebruikt in aanwezigheid van kinderen. Daarnaast wordt de luchtkwaliteit (CO_2) regelmatig gemeten, zodat ventilatie en frisse lucht altijd op orde zijn, conform de richtlijnen van de GGD en Arbo.

Veiligheid en gezondheid zijn voor Expeditie geen randvoorwaarden, maar een wezenlijk onderdeel van ons pedagogisch handelen. Door duidelijke afspraken, preventieve maatregelen en nauwe samenwerking met ouders en kinderen creëren we een omgeving waarin ieder kind zich veilig voelt om te ontdekken, te leren en te groeien.

13 PRAKTISCHE ZAKEN

Op Expeditie vinden we het belangrijk dat praktische afspraken duidelijk zijn voor iedereen. Zo zorgen we samen voor een veilige, gezonde en overzichtelijke omgeving, waarin kinderen alle ruimte hebben om te ontdekken, te spelen en te leren.

13.1 Kleding en schoeisel

Kinderen trekken bij binnenkomst hun buitenschoenen uit. Wie dat prettig vindt, kan binnenschoenen of sloffen van huis meenemen. Voor jonge kinderen is het fijn als er een paar laarzen op Expeditie aanwezig zijn, zodat zij ook bij nat weer buiten kunnen spelen. Voor alle kinderen geldt dat er een setje droge kleding in hun tas aanwezig moet zijn.

Wanneer een kind nog niet (volledig) zindelijk is, vragen wij meerdere setjes schone kleding mee te geven. Voor kinderen vanaf 4 jaar gaan we ervan uit dat zij zindelijk zijn. Mocht er een ongelukje gebeuren, dan kan het kind zich omkleden met de extra kleding. Bij een poepongelukje vragen wij ouders om hun kind zelf te komen verschonen.

Expeditie is een plek waar kinderen ontdekken en bewegen. Kleding mag dus vies worden en is het meest praktisch als deze comfortabel zit en tegen een stootje kan.

13.2 Kind aanmelden

Oriënteert u zich op Expeditie en wilt u weten of dit de juiste plek is voor uw kind? Neem dan telefonisch of per mail contact met ons op om een afspraak te maken. U bent ook van harte welkom om even binnen te lopen.
Het aanmelden voor de kinderopvang gaat via de kinderopvangorganisatie van de LPS. Kinderen vanaf 4 jaar en ouder worden bij de directie van Expeditie ingeschreven, maar vallen (volgens het toezichtkader van de inspectie) onder de hoofdlocatie De Toermalijn.

13.3 Leerplicht/verlof

Bij Expeditie werken we met flexibele vakantie weken en vijf losse (of aaneengesloten dagen. Per schooljaar kunnen er twee flexibele vakantieweken en vijf losse (of aaneengesloten) dagen in overleg met de mentor ingepland worden. Deze mogen niet aan het einde van de zomervakantie geplakt worden. In de bijlage en op de website is te vinden hoe dit aangevraagd kan worden.

Wanneer u geen gebruik maakt van de flexibele regeling, maar wel verlof wil aanvragen voor uw kind vanaf 5 jaar, dan is dit in bepaalde gevallen mogelijk. Uw kind kan vrij krijgen bij bijzondere gebeurtenissen. Bijvoorbeeld bij een begrafenis of huwelijk. Hiervoor moet u toestemming vragen. Dit doet u bij de leidinggevende van de school.
Bij bijzondere gebeurtenissen kunt u voor meer dan 10 dagen vrij vragen. U moet toestemming vragen aan de leerplichtambtenaar van de gemeente. Hij controleert of kinderen naar school gaan.

Wel extra verlof mogelijk:
* Huwelijk van bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad van het kind:
- maximaal 1 dag als het huwelijk binnen de woonplaats wordt gesloten
- maximaal 2 dagen als het huwelijk buiten de woonplaats wordt gesloten en ver gereisd moet worden
- maximaal 5 dagen als het huwelijk in het buitenland wordt gesloten

* 12½- of 25-jarig huwelijksjubileum van ouders: 1 dag
* 12 ½, 25, 40, 50 of 60 jarig huwelijksjubileum van grootouders:1 dag
* 25, 40 of 50 jarig ambtsjubileum van ouders of grootouders: 1 dag

* ernstige ziekte van ouders, bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad van het kind: duur in overleg met de leidinggevende maar maximaal 2 weken
* overlijden van bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad van het kind: duur in overleg met de leidinggevende maar maximaal 2 weken
* verhuizing van het gezin: één dag
* het voldoen aan een wettelijke verplichting of het nakomen van een medische afspraak voor zover dat niet buiten schooltijd kan: duur in overleg met de leidinggevende

Graden in verwantschap
1e graad: ouders
2e graad: grootouders, broers en zussen
3e graad: overgrootouders, ooms, tantes, neven en nichten (kinderen van broers en zussen) 4e graad: neven en nichten (kinderen van ooms en tantes). Oudooms en oudtantes, achterneven en achternichten

Geen extra verlof mogelijk: De Leerplichtwet kent géén snipperdagen. Een dag eerder met wintersport gaan om de files voor te zijn is dan ook niet mogelijk. Meer informatie is te vinden op: Wanneer hoeft mijn kind niet naar school? | Rijksoverheid.nl

13.4 Ouderbijdrage

Op Expeditie vragen wij géén ouderbijdrage voor het onderwijs. Het bestuur van LPS heeft per schooljaar 2021-2022 de vrijwillige bijdrage afgeschaft. Schoolreisjes en activiteiten zijn onderdeel van het onderwijs en worden daarom volledig bekostigd uit onderwijsgelden. Zo kunnen alle kinderen meedoen, zonder uitzondering.

13.5 Verzekering

Expeditie beschikt over een verzekeringspakket met een ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering. Alle betrokkenen bij activiteiten (kinderen, professionals, vrijwilligers) zijn verzekerd onder de ongevallenverzekering. Schade aan kleding, brillen, telefoons of vergelijkbare zaken valt hier niet onder. Onze verzekering is aanvullend (secundair) op de eigen verzekering van ouders. Bij vragen kunt u altijd contact opnemen met de directie.

13.6 Vervoersbeleid

Kinderen nemen regelmatig deel aan verkeer: te voet, met de fiets, de auto of het openbaar vervoer. Het begeleiden en vervoeren van kinderen vraagt een grote verantwoordelijkheid. Daarom volgen wij de richtlijnen van het LPS-vervoersprotocol.

Bij vervoer per auto gebruiken wij altijd de wettelijke veiligheidsvoorzieningen zoals autostoeltjes en gordels. Voor externe activiteiten informeren wij ouders tijdig over de manier van vervoer en de begeleiding.

13.7 Hoofdluisbeleid

Wij volgen bij hoofdluis de richtlijnen van de GGD. Ouders worden geïnformeerd bij constatering van hoofdluis, zodat kinderen tijdig behandeld kunnen worden. We vragen extra alertheid na schoolvakanties.

13.8 Privacy en kindgegevens

Expeditie volgt het privacy beleid van LPS, dat in overeenstemming is met de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Persoons- en kindgegevens worden zorgvuldig vastgelegd en zijn alleen toegankelijk voor bevoegde professionals.

Regelmatig maken we foto's of video-opnames van activiteiten. Via *Parro* geeft u aan of en via welke kanalen (website, social media, et cetera) beeldmateriaal van uw kind gebruikt mag worden. U kunt deze toestemming op elk moment wijzigen.

We vragen ouders terughoudend te zijn met het maken van foto's en video's tijdens activiteiten. Foto's waarop ook andere kinderen zichtbaar zijn, mogen niet via sociale media gedeeld worden.

13.9 Klachtenregeling

Wij zien Expeditie als een gemeenschap waarin kinderen, ouders en professionals samen werken en leren. Daarbij is open communicatie belangrijk, ook over zaken die beter kunnen.

Heeft u een klacht of suggestie? Bespreek dit eerst met de professional of de directie van Expeditie en/ of De Toermalijn. De meeste zaken kunnen in goed overleg worden opgelost. Leidt dit niet tot het gewenste resultaat, dan kunt u contact opnemen met het College van Bestuur van LPS via het klachtenformulier (Klacht - Lowys Porquinstichting). De klachtenregeling is in te zien op de website van LPS: Klachtenregeling-LPS.pdf

Daarnaast is er binnen LPS een vertrouwenspersoon beschikbaar voor ouders en medewerkers, die ondersteuning kan bieden bij vragen of klachten.
Externe vertrouwenspersoon voor ouders/verzorgers:
Merlijn Advies Groep
Robert Liebrecht
Tel. 06 - 330 327 08
Email: robert@aaymediation.nl

Vertrouwenspersoon integriteit in het kader van de klokkenluidersregeling.
Voor medewerkers en/of ouders/verzorgers:
De heer mr P.I.J.M. de Lepper
Tel. 06 53 14 37 17

14 BIJLAGEN

14.1 Dagprogramma's

Domein 0-3 jaar

Richtlijnenschema (vanaf ca. 9 maanden, indien passend voor het kind

Dagritme baby's (0 – 1,5 jaar)	
07:00/7:30 – 9:00	• Ouder-kind begroeting • Rustige overdracht in het Trefpunt of groepsruimte
09:30	• Eet/drink moment: fruit + thee/water • Liedjes/rijmpjes (taalmoment) • Verschonen/verzorging • Naar bed
11:30	• Lunch • Verschoning/verzorging • Naar bed
12:30 – 12:45	• Ophaalmoment halve dag kinderen + overdracht ouders in het Trefpunt
14:30 – 16:00	• Uit bed • Verschonen/verzorging • Eet/drinkmoment: groente + thee/water • Eetmoment voor kinderen die van thuis een groentehapje meekrijgen (afhankelijk van aantal PP'ers & overdrachtsmomenten)
16:00 – 18:00/18:30	• Kinderen worden opgehaald – overdracht in groepsruimte of op het Trefpunt

Dagindeling Dreumesen & Peuters (2-3 jaar)	
07:00/7:30 – 9:00	• Ouder-kind begroeting • Rustige overdracht in het Trefpunt of groepsruimte • Tot 8.30 uur vrije inloop in het domein 0 – 3. 3-jarigen start van de dag om 9.00 uur in het domein 3-6 met eigen stamgroep
09:30	• Eet/drink moment: fruit + thee/water • Groepsmoment: taal, liedjes, versjes, boekje
10:15 - 11:30	• Kinderen kiezen vrij spelmateriaal* • Mogelijkheid tot buitenspelen*
11:30 – 12:00	• Lunch • Na het eten weer vrij spel voor kinderen die klaar zijn
12:30 – 12:45	• Ophaalmoment halve dag kinderen + overdracht ouders in het Trefpunt
12:00 – 13:30	• Slaap & rustmoment voor alle kinderen • Wakkerblijvers krijgen rustige spelopties
13:30 – 14:15	• Uit bed • Verschonen/toiletronde • Eet/drinkmoment: groente + thee/water • 14.00 uur: afsluiting in de stamgroep 3- jarigen
14:15 – 16:00	• Kinderen kiezen vrij spelmateriaal* • Mogelijkheid tot buiten spelen*
16:00 – 18:00/18:30	• Kinderen worden opgehaald – overdracht in groepsruimte of op het Trefpunt

Domein 3-6 jaar

Dagprogramma

Tijd	Activiteit	Opmerkingen
7:30	Openingstijd voor de opvang	
8:30	Vrije inloop: kinderen kunnen kiezen tussen binnenspelen en buitenspelen	
9:00	Start van de dag met de stamgroep	Bijvoorbeeld: ‘vraag van de dag’ van kleine/grote denkers bespreken
9:15	Basiswerk, projectwerk en keuzewerk	In een kleine kring instructie over het basiswerk
9:45/10:45	Fruit eten (kinderen kiezen zelf wanneer)	Kleurenklok waarin zichtbaar is voor kinderen tussen welke tijdstippen ze fruit kunnen eten
10:00	Naar buiten, rijk buitenspelen	Kommee
11:00	Basiswerk, projectwerk en keuzewerk	In een kleine kring instructie over het basiswerk
11:45	Gezamenlijk lunchen	
12:15	Rustmoment: ‘moment van bezinning’	
12:30	Naar buiten, rijk buitenspelen	Kommee
13:00	Basiswerk, projectwerk en keuzewerk	In een kleine kring instructie over het basiswerk
14:00	Afsluiting in de stamgroep met alle kinderen	
14:15	Kinderen van 4-6 jaar gaan naar huis of naar de BSO (ZO Kinderopvang)	Ouders mogen naar binnen komen
14:15	2-jarigen en 3-jarigen verplaatsen zich naar het lokaal van het 3-6 jaar domein	
18:00	Alle kinderen worden opgehaald	

14.2 Kwaliteitskaarten didactisch handelen

Stimuleer conceptueel denken

0-3 jaar

- Presenteer onderwerpen vanuit meerdere perspectieven.
- Gebruik open materiaal dat uitnodigt tot ontdekken: presenteer materialen
- die kinderen kunnen vasthouden, voelen, ruiken of horen. Denk aan
- natuurlijke materialen, textiel, water, zand, spiegels.
- Werk met verschillende materialen als perspectieven: bijvoorbeeld een
- herfstblad, een boekje over herfst, een liedje over vallende blaadjes.
- Presenteer onderwerpen vanuit meerdere zintuiglijke invalshoeken: taal,
- tast, beeld en geluid. Koppel de woorden aan echte objecten.
- Laat kinderen zelf verbanden leggen: 'Welke voelt zacht?' 'Wat lijkt op
- elkaar'. Gebruik hierbij sorteer- en voelspelletjes.
- Gebruik denkstrategieën in spelvorm: hardop denken bij routines ("Eerst sokken, dan
- schoenen"), vergelijken ("Welke is groter?"), ordenen ("Leg alle rode blokken bij
- elkaar"), en probleemoplossend denken ("Hoe kunnen we het water overgieten
- zonder te morsen?").
- Werk met seizoenen en actuele thema's: geen vaste onderwerpen, maar aansluiten
- bij wat kinderen zien en ervaren.

3-6 jaar

- Presenteer onderwerpen vanuit meerdere perspectieven.
- Laat kinderen verbanden leggen tussen nieuwe en eerder geleerde kennis.
- Gebruik denkstrategieën zoals hardop denken, vergelijken, ordenen en
- probleemoplossend denken.
- Moedig reflectie en creatieve oplossingen aan via open opdrachten.

Werk vanuit praktische vraagstukken

0-3 jaar

- Leefwereld als vertrekpunt**:** speel in op dagelijkse ervaringen zoals eten, slapen, vriendjes maken, buiten spelen, regen, dieren.
- Biesta in de praktijk**:**
- *Kwalificatie*: nieuwe woorden leren via spel en routines.
- *Socialisatie*: samen delen, helpen, wachten op je beurt.
- *Subjectificatie*: zelf kiezen, zelf proberen, trots zijn op wat je doet.
- Betekenisvol leren**:** laat zien waarom iets belangrijk is ("We wassen onze handen zodat we niet ziek worden").

3-6 jaar

- Koppel lesinhoud aan herkenbare situaties uit de leefwereld van kinderen (geld, vriendschap, duurzaamheid).
- Verbind opdrachten aan de drie dimensies van Biesta: kwalificatie, socialisatie en subjectificatie (personalisatie).
- Maak het leren betekenisvol door te laten zien waarom iets belangrijk is

Werk adviserend en vragend

0-3 jaar

- Meerdere invalshoeken**:** bied keuzes aan zonder te sturen ("Wil je met de lepel of met je handen eten?").
- Open vragen in spel**:** "Wat zie je daar?" "Wat gebeurt er als we dit omdraaien?"

- Voorspellen en redeneren**:** “Wat denk je dat er onder het doek zit?” “Waarom is het nat?”

3-6 jaar
- Geef kennis en adviezen vanuit verschillende invalshoeken zonder te sturen.
- Stel open vragen die meerdere denkstappen vereisen (“Waarom denk je dat?”, “Wat zou er gebeuren als…?”).
- Laat kinderen voorspellingen doen en redeneringen uitleggen.

Stimuleer discussie en samenwerking

0-3 jaar
- Ga gesprek aan over uitleg en adviezen: ‘snap je wat ik bedoel?’ Wat zij zei?
- Coöperatieve werkvormen door kinderen te stimuleren elkaar te helpen; ‘doe elkaars rits dicht’.
- Interactie stimuleren tussen kinderen door het aanbod van spullen. Hierbij ruimte geven voor eigen keuzes en verantwoordelijkheid.

3-6 jaar
- Ga het gesprek aan over uitleg en adviezen, ook over je eigen als professional.
- Gebruik coöperatieve werkvormen waarbij kinderen elkaar helpen.
- Laat kinderen argumenten bedenken en elkaars standpunten bevragen.

Geef ruimte voor eigen keuzes en verantwoordelijkheid

0-3 jaar
- Zelf kiezen: laat kinderen kiezen tussen materialen, activiteiten of volgorde (wil je eerst verven of kleien?)
- Zelf proberen: moedig aan om dingen zelfstandig te doen (wil je zelf je beker pakken?)
- Zelf controleren: stimuleer zelfreflectie in kleine stappen (zit je schoen goed? Kijk nog eens).

3-6 jaar
- Laat kinderen zelf bepalen hoe ze een opdracht aanpakken.
- Geef keuzevrijheid in werkvormen of volgorde van opdrachten.
- Stimuleer eigenaarschap en zelfcontrole: “Check je antwoord nog eens.”
- Laat kinderen reflecteren op hun leerproces en gemaakte keuzes.

Dit is vertaald in onderstaand didactisch model:

Didactisch model

1. **Voorkennis activeren**

0-3 jaar
Start vanuit een herkenbare situatie, tastbaar object of ervaring die aansluit bij de leefwereld van jonge kinderen. Gebruik zintuiglijke prikkels (beeld, geluid, materiaal) om nieuwsgierigheid te wekken. Koppel nieuwe ervaringen aan wat ze al kennen of kunnen. Laat kinderen reageren via wijzen, pakken, geluiden of woorden. *Voorbeeld: laat een plaatje van de Efteling zien en vraag “Wie is hier geweest?” of “Wat zie je?”*

3-6 jaar
Maak de koppeling met de eerder opgedane kennis en de belevingswereld van kinderen. Start vanuit een herkenbare situatie, een probleem of praktijkvoorbeeld uit de echte wereld. Sluit aan in concept en vaardigheid. Gebruik een vraag, voorbeeld of korte opdracht om de nieuwsgierigheid te prikkelen. Koppel de kennis aan de praktijk.
Gebruik een prikkelend beeld of stelling en laat kinderen reageren vanuit verschillende invalshoeken. Laat kinderen zelf vragen formuleren over het onderwerp.

2. **Doel benoemen**

0-3 jaar
Dit onderdeel lijkt niet zo van toepassing op deze doelgroep. Uiteraard wordt er altijd gewerkt vanuit de ontwikkeldoelen van kinderen.

3-6 jaar
Formuleer het lesdoel helder en concreet en plaats het doel in een betekenisvolle context. Splits het lesdoel in concept en vaardigheid. Een concept draait om kennis of inzicht, terwijl een vaardigheid draait om toepassen of uitvoeren.
Gebruik voorbeelden uit de praktijk. Denk met de kinderen na over het belang van het lesdoel. Waarom is het doel belangrijk om te leren? (persoonlijk belang, van belang voor het echte leven of van belang voor het leren op school), Dit stimuleert de motivatie van het kind.
Laat kinderen meedenken over wat ze willen leren en hoe zij dit willen leren en hoe ze dat willen meten. Gebruik hierbij bij voorkeur een coöperatieve werkvorm.

Ik-wij-jullie-jij-fasen

3. **Werkwijze (mondeling)**

0-3 jaar
Verwoord je handelingen tijdens routines en spelmomenten: “Eerst doen we de sok aan, dan de schoen.” Gebruik denkstrategieën zoals vergelijken en ordenen in concrete situaties met tastbaar materiaal. Stimuleer eenvoudige interactie: “Wat zou jij doen?” “Snap je wat ik bedoel?” Leg vanuit meerdere invalshoeken uit, bijvoorbeeld door te voelen, kijken en benoemen. Gebruik visuele ondersteuning zoals plaatjes, voorwerpen of herhaling in spel. Stel korte controlevragen om te zien of kinderen mee zijn: “Welke is groter?” “Waar hoort dit bij?” Kunnen ze al iets zelfstandig proberen?

3-6 jaar
Denk hardop en doe voor. Gebruik denkstrategieën (vergelijken, ordenen) en waar mogelijk visuele ondersteuning of concreet materiaal. Stimuleer discussie over de uitleg: “Wat vind jij van deze aanpak? Hoe hangen deze begrippen met elkaar samen?” Leg de leerstof uit vanuit verschillende invalshoeken (meerdere perspectieven). Gebruik schema’s of metaforen om het conceptueel denken te stimuleren. Gebruik ‘controle van begrip’ vragen om te controleren of de instructie is aangekomen. Kunnen er al kinderen zelfstandig aan het werk?

4. **Interactie, cognitieve en creatieve activering**

0-3 jaar
Stel eenvoudige vragen die kinderen aanzetten tot denken en reageren: “Wat denk jij dat er gebeurt?” “Welke past erbij?” Laat ze voorspellen, vergelijken of kiezen tussen materialen of handelingen. Gebruik voorbeelden uit hun directe leefwereld en spelpraktijk. Laat kinderen alternatieve oplossingen bedenken in spel: “Hoe kunnen we dit bouwen?” “Wat kun je nog gebruiken?”
Geef suggesties zonder te sturen en laat ruimte voor eigen interpretatie. Stimuleer reflectie en eigenaarschap: “Wat heb jij gekozen?” “Waarom koos je dat?” Laat kinderen kiezen uit verschillende materialen of aanpakken, en moedig samenwerking aan: samen bouwen, samen opruimen, elkaar helpen. Zo worden ze geactiveerd als hulpbronnen voor elkaar.

3-6 jaar
Stel vragen die kinderen aanzetten tot denken. Laat kinderen voorspellen, redeneren of vergelijken. Gebruik voorbeelden vanuit verschillende contexten en praktijken. Laat kinderen alternatieve oplossingen bedenken.
Geef advies en laat ruimte voor eigen interpretatie. Stel vragen waarmee kinderen gestimuleerd worden te reflecteren, creatieve oplossingen te bedenken en zelf keuzes te maken. Laat kinderen kiezen uit verschillende opdrachten of oplossingsstrategieën, waarbij zij kunnen samenwerken. Kinderen worden zo geactiveerd als hulpbronnen voor elkaar.

5. **Zelfstandige verwerking**

0-3 jaar
Check of kinderen zelfstandig kunnen starten via een korte herhaalvraag of eenvoudige opdracht (“Kun je het zelf proberen?”). Observeer wie al begint en wie nog ondersteuning nodig heeft. Bied variatie in aanpak en pas begeleiding aan per kind.
Laat kinderen zelf kiezen hoe ze iets aanpakken: welk materiaal ze gebruiken, in welke volgorde of samen met wie. Geef kaders waarin ze autonomie ervaren, zoals kiezen tussen bouwen, voelen of tekenen. Stimuleer eigenaarschap door keuzes te benoemen: “Jij koos het fruit, dan moet je ook even proeven.” Help kinderen reflecteren op hun spel: “Wat heb je gedaan?” “Wat vond je leuk?” Zelf parameters opstellen is nog niet passend, maar verantwoordelijkheid nemen voor een gekozen handeling kan al wel.

3-6 jaar
Check of kinderen zelfstandig aan de slag kunnen door de inzet van een ‘controle van begrip’ vraag. Inventariseer welke kinderen aan de slag kunnen en wie behoefte heeft aan instructie. Zorg voor differentiatie en passende ondersteuning.
Laat kinderen zelf bepalen hoe ze de instructie verwerken. Geef kaders waarbinnen de kinderen autonomie krijgen om zelf de werkvorm te kiezen (tekening, gesprek).
Laat kinderen vooraf parameters /criteria opstellen; wanneer is het doel behaald?
Maak de kinderen zelf verantwoordelijk voor de keuzes die ze maken en de gevolgen hiervan. Benoem dit ook richting kinderen en ondersteun hen hierbij.

6. **Reflectie en afsluiting**

0-3 jaar
Laat kinderen tussendoor en na afloop kort stilstaan bij wat ze hebben gedaan. Stimuleer zelfcontrole door kleine reflectiemomenten. Gebruik denkvragen:

o “Wat heb je gemaakt?”
o “Hoe heb je dat gedaan?”
o “Hoe zou je het de volgende keer doen?”

3-6 jaar
Laat kinderen (tussendoor en na afloop) reflecteren op hun leerproces. Stimuleer zelfcontrole. Gebruik denkvragen:
o Wat is mijn plan?
o Wat ga ik eerst doen?
o Wat vond ik moeilijk en hoe ben ik daarmee omgegaan?
o Wat ging goed en hoe kwam dit?
o Wat zou ik de volgende keer anders aanpakken?
Refereer aan de opgestelde parameters.

Rol van de professional tijdens de instructie:
Stimuleert conceptueel denken
o Benadert onderwerpen vanuit meerdere perspectieven
o Verbindt theorie aan herkenbare, praktische situaties uit de leefwereld van kinderen
Werkt adviserend
o Stelt vragen en daagt kinderen uit verbanden te leggen en zelf met antwoorden te komen.
o Geeft uitleg en adviezen vanuit verschillende perspectieven
o Laat ruimte voor interpretatie en eigen keuzes
Stimuleert discussie
o Gaat actief het gesprek aan met kinderen
o Bespreekt ook eigen uitleg en adviezen kritisch
Geeft ruimte voor eigen keuzes
o Laat kinderen zo veel mogelijk zelf beslissingen nemen
o Spreekt geen oordeel uit over gemaakte keuzes
Draagt verantwoordelijkheid over
o Laat kinderen verantwoordelijk zijn voor hun keuzes
o Stimuleert reflectie op gevolgen van die keuzes

14.3 Leefregels

Pedagogisch klimaat: Leefregels Expeditie

Benadering

Binnen ons kindcentrum hanteren wij bij het vormgeven en toepassen van leefregels een benadering die aansluit bij de Creatieve Actie Methodologie (CAM) en de pedagogische visie van Emmi Pikler. Beide visies vertrekken vanuit het vertrouwen in het kind als een competent, actief en zelflerend individu, dat in staat is om eigen keuzes te maken en verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen gedrag.

Uitgangspunt is dat kinderen van nature kritisch, creatief en ondernemend zijn. Leefregels worden daarom niet primair opgelegd, maar ingezet als middel om kinderen te ondersteunen bij het ontwikkelen van inzicht in hun eigen gedrag en de gevolgen daarvan voor henzelf en anderen. In lijn met de CAM gaan we met kinderen in gesprek en stimuleren hen om hun eigen perspectief te verwoorden. Vragen als “Wat gebeurt er als je dit doet?” en “Hoe zou het ook anders kunnen? ” helpen kinderen om bewust te reflecteren op hun handelen en verantwoordelijkheid te nemen voor hun keuzes.

Binnen deze benadering hanteren wij een afwachtende en observerende houding. Met name binnen het domein 0-3 jaar bevindt de pedagogisch professional zich vaak op ooghoogte met het kind, bijvoorbeeld zittend op de grond. Er wordt ruimte gelaten voor eigen initiatief en onderlinge interactie, waarbij alleen wordt ingegrepen wanneer dit daadwerkelijk noodzakelijk is. Dit zit hem dan met name op de volgende gebieden:

- **Veiligheid:** wanneer de veiligheid van een kind of de groep in het geding is, wordt er direct ingegrepen.
- **Gelijkwaardigheid:** wanneer er sprake is van een ongelijk speelveld, bijvoorbeeld bij een groot leeftijds- of ontwikkelingsverschil (zoals een kind van drie jaar tegenover een kind van één jaar), ondersteunt de professional door middel van spelbegeleiding om de interactie weer in balans te brengen.

Binnen het domein 3–6 jaar worden kinderen steeds actiever betrokken bij het formuleren en vaststellen van de leefregels**.** Samen met de pedagogisch professional gaan zij in gesprek over wat prettig, veilig en fijn samen spelen en leren is. De leefregels worden zichtbaar opgehangen in het domein en ondersteund met plaatjes/pictogrammen**.**

Ouders worden geïnformeerd over de leefregels en thema’s. Input van ouders is altijd welkom, maar de basis en pedagogische koers worden door de school bepaald. Dit wordt besproken tijdens kennismakingsgesprekken en oudergesprekken.

Een verdere uitwerking van het werken met kinderen bij de kinderopvang staat in het pedagogisch beleidsplan. Deze is te vinden in Konnect en op de website.

Domein 0-3

Leefregels

Binnen het domein 0–3 jaar ontstaan leefregels vanuit de pedagogisch professional. In deze leeftijdsfase ontwikkelen taal, zelfregulatie en sociale vaardigheden zich stap voor stap. Leefregels bieden daarom vooral voorspelbaarheid, emotionele veiligheid en houvast.
De pedagogisch professional biedt duidelijke en herhaalde kaders, passend bij het ontwikkelingsniveau van het kind. Vanuit een warme en respectvolle benadering begeleidt zij kinderen in het samen spelen, ontdekken en omgaan met elkaar.
De leefregels in het domein 0–3 zijn daarmee een concrete uitwerking van onze pedagogische houding en het professioneel handelen binnen een veilige en stimulerende omgeving.

Pedagogische grondhouding

- Wij zijn nabij en op ooghoogte.
- Wij benoemen wat we doen en wat we zien.
- Wij bieden duidelijke en voorspelbare grenzen.
- Wij herhalen afspraken rustig en consequent.
- Wij begeleiden gedrag door alternatieven aan te reiken.

Concrete leefregels in de ruimte

Veilig ontdekken:

- We klimmen op het klimkussen.
- We spelen met het speelgoed.
- We lopen rustig binnen.
- We zitten op de stoel of aan tafel.

Samen spelen:

- We zijn zacht voor elkaar.
- We wachten even op onze beurt.
- We praten rustig.

Samen opruimen:

We ruimen samen op na het spelen

Begeleiden van gedrag

Jonge kinderen verkennen grenzen als onderdeel van hun ontwikkeling. De pedagogisch professional begeleidt dit proces met rust en duidelijkheid. Gedrag wordt benoemd, gevoelens worden erkend en er wordt richting gegeven aan voorspelbaar en passend gedrag.

We benadrukken gewenst gedrag en geven complimenten wanneer kinderen iets proberen, leren of samen oplossen. Zo ervaren kinderen wat helpend gedrag is en ontwikkelen zij stap voor stap zelfvertrouwen en sociale vaardigheden.

Domein 3-6

Leefregels

Binnen het domein 3–6 jaar werken wij met grotere, samenhangende thema's die zichtbaar zijn in de ruimte. Deze thema's vormen het kader voor leefregels en worden samen met kinderen concreter gemaakt. De inhoud groeit mee met wat er in de groep gebeurt en wordt bij de start van een nieuwe periode opnieuw besproken en aangevuld.

1) Sociaal aspect

Binnen dit thema staat het samen leren centraal. We benadrukken gewenst gedrag en groepsgevoel.

- We helpen elkaar
- We zijn lief voor elkaar
- We houden rekening met elkaar
- We zorgen voor elkaar
- We zijn er voor elkaar
- We zijn één groep

2) Veiligheid

We begeleiden kinderen in het nemen van verantwoordelijkheid voor zichzelf, voor elkaar en voor de omgeving. We creëren een omgeving die zo veilig mogelijk is, maar waarin kinderen wél ruimte krijgen om eigen keuzes te maken en initiatief te tonen.

- We zorgen voor elkaar
- We letten goed op onszelf en op elkaar
- We gaan zorgvuldig om met materialen en zijn zuinig op de spullen

3) Intrinsieke motivatie

Wij stimuleren kinderen om vanuit nieuwsgierigheid en eigen initiatief te leren.

- Van proberen kun je leren
- Je doet wat je durft

4) Creativiteit

Creativiteit krijgt ruimte door ontdekken, experimenteren en ervaren. Er is aandacht voor het proces en niet alleen het resultaat.

- Ik durf te ontdekken

5) Betrokkenheid van ouders

Ontwikkeling gebeurt in samenwerking tussen school en thuis.

- Ontwikkelen doe je samen

Begeleiden van gedrag

In het domein 3–6 jaar begeleiden wij kinderen actief in het ontwikkelen van verantwoordelijkheid voor hun eigen gedrag. Conflicten en spanningen zien wij als leermomenten. Ook in dit domein wordt een werkwijze gehanteerd die is geïnspireerd op de pedagogische visie van Emmi Pikler. De pedagogisch

professional en leerkracht ondersteunen kinderen bij het verwoorden van gevoelens, het luisteren naar elkaar en het zoeken naar oplossingen.

We stimuleren kinderen om na te denken over hun handelen en de gevolgen daarvan voor zichzelf en de ander. Afspraken worden samen besproken en waar nodig opnieuw verduidelijkt.

Gewenst gedrag wordt benoemd en bekrachtigd. Wanneer gedrag bijsturing vraagt, geven wij richting door het gesprek aan te gaan en samen te kijken naar helpende alternatieven. Zo leren kinderen stap voor stap zelfregulatie, sociale verantwoordelijkheid en respectvol omgaan met elkaar.

14.4 Overzicht systemen

Welke systemen gebruiken we binnen Expeditie:

Kidsvision: Administratiesysteem waar alle kinderen zijn ingeschreven voor de administratie en planning

Konnect: Ouderportaal waarin gecommuniceerd wordt

Parnassys: Administratiesysteem voor de kinderen vanaf 4 jaar

KIJK!: is een instrument in het primair onderwijs en de kinderopvang voor kinderen tot 7 jaar om de ontwikkeling van jonge kinderen systematisch te observeren en te volgen. Het helpt professionals om op basis van observaties het aanbod af te stemmen op het ontwikkelingsniveau van het kind.

IEP: Inzicht Eigen Profiel. Dit is een leerlingvolgsysteem en toetsprogramma in het basisonderwijs dat de brede ontwikkeling van kinderen volgt, inclusief kennis, vaardigheden en sociaal-emotionele groei. Het geeft professionals inzicht in de voortgang vanen helpt om het onderwijs gericht af te stemmen op hun behoeften.

14.5 Flexibele vakanties en verlof aanvraag

Opvang		Onderwijs		
Opvang aanvragen (alle leeftijden)	**Opvang afmelden of wijzingen**	**Afmelden op de dag zelf (alle leeftijden)**	**Flexibele vakanties of vrije dagen aanvragen (vanaf 4 jaar)**	**Verplichte zomer-, kerst- en één week meivakantie (vanaf 4 jaar)**
Gebruik aanvragen de optie flextegoed. Dit is je opvanguren tegoedpot. (Als je de optie 'in rekening brengen op factuur' kiest, krijg je een extra rekening naast je maandelijkse factuur). In de agenda kan je zien of de aanvraag goedgekeurd is als het woord 'optie' verdwenen is. Mocht je een aanvraag doen binnen 30 dagen, dan kijken we of het mogelijk is je kind nog in te plannen, maar soms lukt dat niet.	Het saldo van de tegoedpot wordt dan niet aangesproken. Bij een afmelding of wijziging minder dan 30 dagen vooraf: even live, telefonisch of via Konnect 'bericht schrijven' doorgeven. (dit laatste niet als het op de dag zelf is). De oorspronkelijk geplande opvanguren en moeilijk nieuwe uren worden wel betaald uit de tegoedpot.	Indien er opvanguren gepland staan voor deze dag, dan blijven die betaald vanuit de tegoedpot. Er is immers al wel personeel ingezet.	Per schooljaar kan je twee flexibele vakantieweken en vijf losse (of aaneengesloten) dagen in overleg met de mentor zelf inplannen. Deze mogen niet aan het einde van de zomervakantie geplakt worden.	Alle kinderen zijn vrij.
Konnect → agenda → kalenderpictogram → dag aanvragen	Konnect → agenda → Datum aanklikken → verwijderen	Live, via Konnect of telefonisch: 0164-441614.	Overleggen met de mentor: live, telefonisch of via Konnect → bericht schrijven.	
Minimaal een maand vooraf (30 dagen)	Minimaal een maand vooraf (30 dagen)		De twee weken vakantie moeten vóór de start van het nieuwe schooljaar worden aangevraagd. De vijf losse dagen minimaal een minimaal een maand vooraf (30 dagen).	